

Møteinnkalling

Havnestyre

Møtested: Schweigaardsgate 16 - Havnestyresalen
Møtetid: 29.10.2020 kl. 16:00

Forfall meldes til utvalgssekretær Hans Klepsland, tlf. 482 62 056.
E-post: hans.klepsland@oslohavn.no.

Varamedlemmer møter kun ved særskilt innkalling.

Sakspapirene ligger i Admincontrol.

Innkalling er sendt til havnestyrets medlemmer og varamedlemmer.

Havnestyresaker	Innhold	Lukket
	Protokoll fra havnestyrets møte 17.09.2020	
	Avgradering av saker	
	Rapport vedr. bruk av fullmakter	
	Habilitet	
	Havnestyresaker til behandling	
ST 47/20	EY utredning for vurdering av havnekapitalen og utbyttekapasitet	X
ST 48/20	Økonomirapportering 2. tertial 2020	X
ST 49/20	Pris og forretningsvilkår 2021 og anbefalinger for årene fremover	X
ST 50/20	Resultat av kommunerevisjonens oppfølgingsundersøkelse etter rapport 18/2017 om arbeidslivskriminalitet	
ST 51/20	Kornsilo på Vippetangen – endret strategi for publikumsattraksjon	X
ST 52/20	Anskaffelse av internrevisjonstjenester i HAV	X
ST 53/20	Forskrift om bruk av kommunens sjøområde i Oslo kommune	
ST 54/20	Gasten Havnepark - sluttrapport	
ST 55/20	Filipstad - status	
ST 56/20	Kompensasjon	X
	Eventuelt	

Protokoll fra havnestyrets møte 17.09.2020

Avgradering av saker

Rapport vedr. bruk av fullmakter

Habilitet

Utv.nr.	Utvalg	Møtedato
50/20	Havnestyre	29.10.2020

Saksbehandlende avdeling:
Saksbehandler / stilling:

Finans- og organisasjonsavdelingen
Tore Beitveit / seksjonsleder

Dato: 22.10.2020

Saksnummer: 2017/1009
Arkivref: 4133/2020

Sak: Resultat av kommunerevisjonens oppfølgingsundersøkelse etter rapport 18/2017 om arbeidslivskriminalitet

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen har gjennomført oppfølgingsundersøkelse etter rapport om 18/2017 Tiltak mot arbeidslivskriminalitet i tolv virksomheter – med vekt på lønns- og arbeidsvilkår. Havnestyret ble orientert om oppstart av undersøkelsen i sak 26/20,

Oppfølgingsundersøkelsens problemstilling:

- Har byrådet, ansvarlige byråder og de reviderte virksomhetene iverksatt varslede tiltak og fulgt opp føringer fra behandlingen av rapport 18/2017 i bystyrets organer?

Saken behandles i havnestyret iflg.:

I sak 26/20 ble det vedtatt at resultatet av undersøkelsen fremlegges for havnestyret når rapport foreligger til høsten.

Havnedirektørens vurderinger:

Havnedirektøren er tilfreds med kommunerevisjonens vurdering av status på oppfølgingstidspunktet for Oslo Havn KF (kap. 3.12) ref.:

«Oslo Havn KF hadde gjennomført varslede tiltak og igjennom det iverksatt tiltak for å ivareta bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet.»

Havnedirektørens forslag til vedtak:

Kommunerevisjonens rapport om oppfølgingsundersøkelse etter rapport 18/2017 om arbeidslivskriminalitet tas til orientering.

Ingvar M. Mathisen
havnedirektør

John Larsen
finansdirektør

Vedlegg

1 20_00308-156 Oppfølging etter rapport 18_2017 Tiltak mot arbeidslivskriminalitet i tolv virksomheter

Vedlegg:

- Kommunerevisjonens rapport «Oppfølging etter rapport 18/2017 Tiltak mot arbeidslivskriminalitet i tolv virksomheter»

Kontrollutvalget

Deres ref.:

Vår ref. (saksnr.):
20/00308-156

Saksbehandler:
Thea Schjødt
Tlf: 98037389

Dato:
21.10.2020

Oppfølging etter rapport 18/2017 Tiltak mot arbeidslivskriminalitet i tolv virksomheter

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen har gjennomført en oppfølgingsundersøkelse etter rapport 18/2017 *Tiltak mot arbeidslivskriminalitet i tolv virksomheter*, jf. kontrollutvalgets vedtak 4. februar 2020 (sak 8). Undersøkelsen tilhører området anskaffelser, kontraktsoppfølging og tiltak mot arbeidslivskriminalitet i *Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2016–2020*, som bystyret behandlet 22. juni 2016 (sak 186).

Rapport 18/2017 avdekket mangler i alle de tolv undersøkte virksomhetene. Manglene knyttet seg blant annet til fravær av skriftlige rutiner for kontroll av lønns- og arbeidsvilkår, manglende dokumentasjon av vurderinger knyttet til behov for kontroll, at det ikke ble gjennomført kontroller og at kontroller som ble gjennomført var lite egnet til å avdekke eventuelle brudd.

I oppfølgingsundersøkelsen har Kommunerevisjonen sett om de virksomhetene som ble revidert i 2017 med ansvarlige byråder, i alt 18 enheter, har iverksatt varslede tiltak og fulgt opp bystyrets vedtak 28. februar 2018 (sak 37) ved behandlingen av rapport 18/2017. Kommunerevisjonen har også spurt bydelene om bydelsutvalgene har vært involvert i behandling av rapport 18/2017.

Når det gjaldt bydelene, hadde fem av de åtte bydelene gjennomført de av de varslede tiltakene som fortsatt var relevante, men Bydel St. Hanshaugen hadde innført skriftlig rutine noe senere enn meldt. Bydelene Alna og Grorud hadde delvis fulgt opp de varslede tiltakene som fremdeles var relevante. Alna hadde fremdeles kontrakter som ikke inneholdt krav i tråd med forskrift om lønns- og arbeidsvilkår, og Grorud hadde ikke gjennomført kontroller av lønns slipper som forutsatt i de nye rutineene de hadde laget. Bydel Stovner hadde ikke gjennomført de varslede tiltakene. Ifølge bydelen hadde den påbegynt et arbeid med å følge opp rapporten etter juni 2020. Av de tre undersøkte etatene og Oslo Havn, hadde tre gjennomført de varslede tiltakene, men Kulturretaten hadde gjennomført tiltak senere enn meldt. Barne- og familieetaten hadde delvis iverksatt de varslede tiltakene.

De seks berørte byrådsavdelingene hadde samlet sett i hovedsak iverksatt de varslede tiltakene. To av byrådsavdelingene hadde ett tiltak hver de ikke hadde fulgt opp. I begge tilfeller ble tiltaket fulgt opp i forbindelse med denne oppfølgingsundersøkelsen.

De fleste virksomhetene viste til tiltak som de mente fulgte opp bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet. Kommunerevisjonen stiller i noen tilfeller spørsmål ved om arbeidet var gitt tilstrekkelig høy prioritet.

Byrådsavdeling for finans som hadde ansvar for oppfølging av de fleste føringene i bystyrets vedtak, hadde gjennomført tiltak i tilknytning til alle føringene. Undersøkelsen av ressursbruk til kontrollvirksomhet var imidlertid igangsatt sent, og den la ikke opp til å sammenlikne resultatene med beste praksis. Kommunerevisjonen stiller videre spørsmål ved om byrådsavdelingen fullt ut hadde ivaretatt føringen om å inngå et systematisk samarbeid med fagforeninger mot arbeidslivskriminalitet.

Saksframstilling:

I det følgende presenteres hovedkonklusjonene i rapport 18/2017 og den politiske behandlingen av rapporten. Deretter presenteres resultatet av Kommunerevisjonens oppfølgingsundersøkelse.

1. Forvaltningsrevisjonen (rapport 18/2017)

Kommunerevisjonen undersøkte i rapport 18/2017 oppfølgingen av forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter og Oslo kommunes tiltak for å bekjempe arbeidslivskriminalitet i bydelene Alna, Gamle Oslo, Grorud, Nordre Aker, St. Hanshaugen, Stovner, Søndre Nordstrand og Vestre Aker og i Barne- og familieetaten, Bymiljøetaten, Kulturetaten og Oslo Havn KF.

Undersøkelsen avdekket mangler i alle de tolv undersøkte virksomhetene. Kommunerevisjonen fant blant annet at syv av de tolv virksomhetene ikke hadde skriftlige rutiner for hverken kontroll av lønns- og arbeidsvilkår eller for innhenting og kontroll av utvidet skatteattest. Seks virksomheter hadde ikke vurdert behovet for kontroll, og fem av disse hadde heller ikke gjennomført kontroller. Ingen hadde dokumentert vurderingene. Seks av virksomhetene hadde gjennomført kontroll, men i færre kontrakter enn vurderingene av behov tilsa. Flere av de gjennomførte kontrollene i bydelene var lite egnet til å avdekke eventuelle brudd på lønns- og arbeidsvilkår.

Barne- og familieetaten hadde kun kontrollert én av fire rammeavtaler, til tross for at etaten vurderte at det var behov for kontroll av samtlige. Etaten hadde ikke gjennomført kontroll siden 2012. Bymiljøetaten hadde ikke informasjon om eller dokumentert hvorvidt til dels alvorlige avvik avdekket gjennom kontroll, var blitt lukket. Oslo Havn KF vurderte at det ikke var behov for kontroll i kontraktene, men kunne ikke redegjøre for vurderingene som var gjort.

Kommunerevisjonen anbefalte at de undersøkte virksomhetene som manglet dette, iverksatte tiltak for å sikre

- at det ble etablert skriftlige rutiner for vurdering av behov for og gjennomføring av kontroll av lønns- og arbeidsvilkår
- at det ble gjennomført vurderinger av behov for kontroller av lønns- og arbeidsvilkår ved kontraktingåelse og løpende hos leverandører og underleverandører
- at det ble gjennomført kontroll av lønns- og arbeidsvilkår der behov for det var avdekket hos leverandør eller underleverandør

- at avvik ble fulgt opp og lukket
- at arbeidet med lønns- og arbeidsvilkår ble dokumentert

Kommunerevisjonen anbefalte videre at Byrådsavdeling for finans burde vurdere ytterligere tiltak for å sikre at kommunens virksomheter følger forskrift om lønns- og arbeidsvilkår. Byrådene/byrådsavdelingene og virksomhetene varslet tiltak på bakgrunn av Kommunerevisjonens anbefalinger.

2. Politisk behandling av forvaltningsrevisjonen

Kontrollutvalget behandlet rapporten 19. desember 2017 (sak 92) og innstilte til bystyret om å fatte følgende vedtak:

Bystyret har ved behandling av Kommunerevisjonens rapport 18/2017 *Tiltak mot arbeidslivskriminalitet i tolv virksomheter – med vekt på lønns- og arbeidsvilkår* merket seg at det var mangler i alle de undersøkte virksomhetenes arbeid for å bekjempe arbeidslivskriminalitet. Bystyret ser det som alvorlig at det er avdekket mangler i alle virksomhetene.

Bystyret merker seg at de aktuelle byrådene og virksomhetene har varslet relevante tiltak basert på Kommunerevisjonens konklusjoner og anbefalinger, og forutsetter at byrådet følger opp at varslede tiltak blir iverksatt raskt.

Bystyret understreker betydningen av at arbeidet mot arbeidslivskriminalitet gis høy prioritet i alle virksomheter i kommunen og at byrådet fortsatt følger dette arbeidet tett.

Bystyret tar for øvrig rapport 18/2017 til orientering.

Finanskomiteen gjorde 15. februar 2018 (sak 24) kontrollutvalgets innstilling til sin egen. Finanskomiteens innstilling ble enstemmig vedtatt av bystyret 28. februar 2018 (sak 37). Det ble også følgende forslag som partiet Rødt fremmet:

Byrådet bes sikre at det ved inngåelse av avtaler som gjelder flere virksomheter, er klart fra avtalen inngås hvordan man skal vurdere behovet for kontroller, og hvilke virksomheter som skal ha ansvar for de ulike kontrollfunksjonene.

Bystyret ber byrådet undersøke hvor mye ressurser som brukes på kontrollvirksomhet rettet mot å avdekke arbeidslivskriminalitet og sosial dumping i et representativt utvalg av virksomheter, inkludert bydeler, etater og foretak. Disse resultatene skal sammenlignes med hva slik kontrollvirksomhet koster hos den virksomheten som har best praksis. Bystyret informeres om resultatet av undersøkelsen gjennom notat innen utgangen av tredje kvartal 2018.

God kontrollvirksomhet krever tilstedeværelse på arbeidsplassene. Dette kan ikke kommunens virksomheter gjøre alene. Byrådet bes derfor inngå et systematisk samarbeid med de relevante fagforeningene for å motarbeide sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.

3. Kommunerevisjonens oppfølgingsundersøkelse

Det følger av kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav e), jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5, at kontrollutvalget skal påse at vedtak bystyret treffer ved behandlingen av forvaltningsrevisjonsrapporter, følges opp. Det er byrådet som har ansvaret for oppfølgingen av bystyrets vedtak, jf. kommuneloven § 10-2 første ledd og § 13-1 fjerde ledd. Det ligger ikke til

kontrollutvalget å fastsette hvordan administrasjonen skal følge opp påviste avvik/svakheter i det konkrete tilfelle.

Kommunerevisjonen har undersøkt om tiltakene som ble varslet av byrådene /byrådsavdelingene og virksomhetene, er iverksatt, samt om bystyrets vedtak er fulgt opp. Dataene er i hovedsak innhentet i perioden mai–juni 2020, og består av skriftlige redegjørelser og dokumentasjon fra de tolv virksomhetene og de respektive byrådene/byrådsavdelingene. Virksomhetene og byrådene/byrådsavdelingene har hatt mulighet til å gi innspill til utkast til faktafremstilling og til Kommunerevisjonens vurderinger.

Som en del av oppfølgingen etter undersøkelsen har Velferdsetaten fra 1. oktober 2018 overtatt ansvaret for oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår i bydelenes enkeltanskaffelser innenfor helse- og omsorgssektoren og for oppfølging av inngåtte rammeavtaler på systemnivå. Denne endringen medfører at varslede tiltak fra bydelene knyttet til kontroller av lønns- og arbeidsvilkår innenfor helse- og omsorgssektoren ikke lenger er relevante. Bydelene har fortsatt ansvar for å følge opp lønns- og arbeidsvilkår i avtaler på andre områder, eks. parkdrift og barnevern.

I det følgende gjør vi nærmere rede for varslede tiltak etter hovedundersøkelsen og bystyrets vedtak, status da oppfølgingsundersøkelsen ble gjennomført og Kommunerevisjonens vurderinger. Når det gjelder bystyrets vedtak, har Kommunerevisjonen lagt til grunn at føringen om rask iverksettelse av varslede tiltak og at arbeidet mot arbeidslivskriminalitet skal gis høy prioritet i alle virksomheter, skulle følges opp av alle virksomhetene og byrådene. Kommunerevisjonen har videre lagt til grunn at tett oppfølging av arbeidet og oppfølging av det vedtatte tilleggsforslaget fra Rødt ligger til byråden for finans.

3.1 Bydel Alna

Varslede tiltak

Vi har lagt til grunn at bydelen ville iverksette tiltak der rapport 18/2017 avdekket mangler:

- Bydelen hadde ikke utarbeidet egne skriftlige rutiner for oppfølging og kontroll av lønns- og arbeidsvilkår, men benyttet rutiner som Velferdsetaten hadde utarbeidet.
- Noen av de kontrollerte kontraktene i bydelen inneholdt ikke krav i tråd med forskrift om lønns- og arbeidsvilkår.

Bydelen opplyste at nye rutiner ville kunne være implementert innen første halvår 2018.

Status på oppfølgingstidspunktet – varslede tiltak og bystyrets vedtak

Utarbeidelse av egne rutiner for oppfølging og kontroll av lønns- og arbeidsvilkår var ikke lenger relevant fordi Velferdsetaten hadde overtatt ansvaret for dette innenfor helse og omsorg, og bydelen ikke hadde avtaler på andre områder. Når det gjaldt kravene som stilles i kontrakter, opplyste bydelen at 16 av kontraktene som var aktive i 2017 var blitt reforhandlet, og at den ved reforhandling av kontrakter brukte kontraktsmalen som er utarbeidet av Velferdsetaten som inneholder krav til lønns- og arbeidsvilkår. Fire kontrakter var i prosess, eller var planlagt reforhandlet i løpet av høsten. To kontrakter ville bli avsluttet innen utgangen av året.

Når det gjaldt bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet, viste bydelen til at den førte tilsyn med leverandører, inkludert bemanning og internkontroll.

Rapport 18/2017 ble behandlet i bydelsutvalget i bydelen 22. mars 2018.

Kommunerevisjonens vurdering

Bydelen hadde delvis fulgt opp de varslede tiltakene som fremdeles var relevante. Bydelen hadde fremdeles seks kontrakter som ikke inneholdt krav i tråd med lønns- og arbeidsvilkår. Bydelen førte tilsyn med leverandører, inkludert bemanning og internkontroll. Med bakgrunn i det var mangler ved seks kontrakter, kan det stilles spørsmål om bydelen fullt ut hadde ivaretatt bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet.

3.2 Bydel Gamle Oslo

Varslede tiltak

Vi har lagt til grunn at bydelen ville iverksette tiltak der rapport 18/2017 avdekket mangler:

- Bydelen hadde ikke skriftlige rutiner for vurdering av behov for, gjennomføring av kontroll og oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår.
- Det manglet vurdering av behov for kontroller av lønns- og arbeidsvilkår ved kontraktsinngåelse og løpende hos leverandører.

Bydelen ville iverksette tiltak i løpet av første halvår 2018.

Status på oppfølgingstidspunktet – varslede tiltak og bystyrets vedtak

Bydelen hadde utarbeidet skriftlig rutine og sjekklister for kontroller av lønns- og arbeidsvilkår innenfor håndverkstjenester og renhold. Bydelen oppga at rutinen var laget sommeren 2018.

Bydelen opplyste at den hadde vurdert behovet for kontroller av lønns- og arbeidsvilkår ved kontraktsinngåelse og løpende hos leverandører og underleverandører, og at den gjennomførte kontroller i henhold til aktuell sjekkliste.

På spørsmål om hvordan bydelen hadde fulgt opp bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet, svarte bydelen at den fulgte føringen ved å ha fokus på kontroll og ved bruk av sjekklister ved kontraktsinngåelser.

Bydelsutvalget i Gamle Oslo hadde ikke vært involvert i behandlingen av rapport 18/2017.

Kommunerevisjonens vurdering

Bydel Gamle Oslo hadde iverksatt meldte tiltak og dermed iverksatt tiltak for å ivareta bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet.

3.3 Bydel Grorud

Varslede tiltak

Bydelen meldte at den innen utgangen av 2018 ville

- prioritere kontroll av lønns- og arbeidsvilkår, samt øvrige forhold tilknyttet kontraktsoppfølging

- etablere en felles helhetlig skriftlig kontrollrutine for anskaffelser som dekket de aktuelle områdene og innholdet skulle bestå av beskrivelser av hvordan behov skulle vurderes og hvordan kontroller skulle gjennomføres
- sikre etterlevelse av den skriftlige kontrollrutinen som skulle etableres

Status på oppfølgingstidspunktet – varslede tiltak og bystyrets vedtak

Ettersom Velferdsetaten hadde overtatt ansvaret for kontroller av lønns- og arbeidsvilkår innenfor helse- og omsorgssektoren, hadde Bydel Grorud ikke hatt fokus på dette innenfor den sektoren. Av samme grunn hadde bydelen heller ikke laget en felles helhetlig skriftlig rutine for bestillerenheten og barnevernstjenesten.

Når det gjaldt rutiner for barneverntjenesten, opplyste bydelen at den i løpet av 2018 hadde gjennomgått rutinene for kjøp av tjenester. Bydelen hadde lagt opp til kontroller for å avdekke uoverensstemmelse mellom avtalte lønns- og arbeidsvilkår og lønsslipp i rutinene, men hadde ikke gjennomført slike kontroller. Bydelen opplyste at den planla å utføre kontroll innen utgangen av 2020. Med hensyn til oppfølging av bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet, viste bydelen til de nye rutinene.

Bydelsutvalget i Grorud hadde ikke vært involvert i behandlingen av rapport 18/2017, men bydelen oppga at den nå ville sende bydelsutvalget rapporten og bydelens svar på rapporten.

Kommunerevisjonens vurdering

Bydelen hadde delvis fulgt opp de varslede tiltakene som fortsatt var relevante. Bydelen hadde ikke gjennomført kontroller etter den nye rutinen, men opplyste at den planla gjennomføring av slike kontroller innen utgangen av året. Med bakgrunn i at et av tiltakene ikke var gjennomført, stiller Kommunerevisjonen spørsmål ved om bydelen fullt ut hadde ivarett bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet og iverksette tiltak raskt.

3.4 Bydel Nordre Aker

Varslede tiltak

Bydelen meldte at den allerede hadde

- oppdatert overordnede skriftlige rutiner
- utarbeidet tiltaksplan for å imøtekomme anbefalingene i rapporten

Bydelen opplyste videre at arbeidet var forventet ferdig medio første kvartal 2018.

Status på oppfølgingstidspunktet – varslede tiltak og bystyrets vedtak

Bydelen hadde oppdatert overordnede skriftlige rutiner. Tiltaksplanen som skulle følges opp, var ifølge bydelen ikke lenger relevant da ansvaret for kontroll av lønns- og arbeidsvilkår i helse- og omsorgssektoren ble overført til Velferdsetaten i 2018.

Når det gjaldt barnevernet, var samtlige av bydelens kontrakter på rammeavtaler via Barne- og familieetaten. Ved eventuell inngåelse av nye kontrakter med private leverandører utenom Barne- og familieetaten, var kontraktsmalen oppdatert med egen klausul om lønns- og arbeidsvilkår og kontroller ville da bli foretatt basert på bydelens og sentrale rutiner.

På spørsmål om hvordan bydelen hadde fulgt opp bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet, viste bydelen til gjennomføring av de meldte tiltakene.

Bydelsutvalget hadde ikke vært involvert i behandlingen av rapport 18/2017.

Kommunerevisjonens vurdering

Oppdatering av overordnede skriftlige rutiner var det varslede tiltaket som fortsatt var relevant. Bydel Nordre Aker hadde iverksatt dette og dermed iverksatt tiltak for å ivareta bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet.

3.5 Bydel St. Hanshaugen

Varslede tiltak

Bydelen meldte at den ville

- vurdere rutinene rundt kontraktarbeid og skriftliggjøring av oppfølging
- vurdere hvordan bydelen kunne forbedre sitt arbeid og dokumentere det

Bydelen tok sikte på utarbeidelse og iverksettelse av skriftlige rutiner innen 2018.

Status på oppfølgingstidspunktet – varslede tiltak og bystyrets vedtak

Bydelen hadde utarbeidet en egen skriftlig rutine for anskaffelser der det fremkom krav som skulle gjøres gjeldende for leverandører, og føringer for oppfølging av tjenesteleveransen. Det fremkom også krav til arkivering av dokumentasjon i anskaffelsesprosesser. Rutinen ble utarbeidet våren 2019.

Angående bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet, viste bydelen til at den fulgte Utviklings- og kompetanseetatens retningslinjer for anskaffelser, og til at den lokale tiltaksplanen for anskaffelser fra 2013 fortsatt var gjeldende. Begge nevnte lønns- og arbeidsvilkår.

Bydelsutvalget i St. Hanshaugen hadde ikke vært involvert i behandlingen av rapport 18/2017.

Kommunerevisjonens vurdering

Bydel St. Hanshaugen hadde fulgt opp varslede tiltak, men hadde utarbeidet skriftlige rutiner noe senere enn varslet. Med bakgrunn i forsinkelsen stiller Kommunerevisjonen spørsmål ved om bydelen fullt ut hadde ivaretatt bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet og iverksette tiltak raskt.

3.6 Bydel Stovner

Varslede tiltak

Bydelen meldte at den ville iverksette tiltak for å kunne utkvittere alle anbefalingene fra Kommunerevisjonen. I hovedundersøkelsen kom det frem at

- bydelen ikke hadde skriftlige rutiner for oppfølging og kontroll av lønns- og arbeidsvilkår
- bydelen ikke hadde gjennomført vurdering av behov for kontroll av lønns- og arbeidsvilkår eller gjennomført kontroller for sine kontrakter
- bydelen ikke hadde sjekket OBS-listen for inngåelse av kontrakter

Status på oppfølgingstidspunktet – varslede tiltak og bystyrets vedtak

Bydel Stovner opplyste at den ikke hadde klart å følge opp rapport 18/2017 etter intensjonene, blant annet på grunn av store utskiftninger i ledergruppen de siste tre årene. Per juni 2020 hadde bydelen ikke iverksatt tiltak knyttet til anbefalingene i rapporten. Bydelsutvalget i Stovner hadde ikke vært involvert i behandlingen av rapport 18/2017.

Bydelen opplyste i brev datert 23. september 2020 til Kommunerevisjonen at den hadde igangsatt flere tiltak for å imøtekomme de manglene som ble påpekt rapport 18/2017. Tiltakene inkluderte utarbeidelse av en skriftlig rutine og rapportering til bydelsutvalget innen utgangen av 2020. Bydelen opplyste videre at den hadde tatt i bruk et elektronisk system for oppfølging av kontrakter som ville gi bedre dokumentasjonen av bydelens arbeid fremover.

Kommunerevisjonens vurdering

Bydelen hadde fram til juni 2020 ikke iverksatt tiltak for å utkvittere anbefalingene i rapport 18/2017, slik den meldte. Bydelen hadde dermed ikke iverksatt tiltak i tråd med bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet og iverksette tiltak raskt. Kommunerevisjonen merker seg at bydelen etter juni 2020 hadde påbegynt et arbeid med å følge opp rapporten.

3.7 Bydel Søndre Nordstrand

Varslede tiltak

Bydelen meldte at den

- var i gang med å utarbeide rutiner for tilsyn og kontraktsoppfølging med lønns- og arbeidsvilkår på de områder der bydelen hadde ansvar
- ville utarbeide skriftlige rutiner for vurdering av om det er behov for kontroll med lønns- og arbeidsvilkår i det enkelte kontraktsforhold
- ville inkorporere krav til undersøkelse av lønns- og arbeidsvilkår i de skriftlige rutinene, både ved kontraktsinngåelse og tilsyn under kontraktsperioden

Bydelen tok sikte på å gjennomføre tilsyn, med revidert del for lønns- og arbeidsvilkår, fra januar 2018.

Status på oppfølgingstidspunktet – varslede tiltak og bystyrets vedtak

Bydelen oppga at de varslede tiltakene ikke lenger var relevante da Velferdsetaten hadde overtatt ansvaret for kontroller av lønns- og arbeidsvilkår for helse- og omsorgssektoren. Bydelen hadde ikke avtaler på andre områder.

På spørsmål om hvordan bydelen hadde fulgt opp bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet, svarte bydelen at den benyttet standardkontrakter som inneholdt bestemmelser om lønns- og arbeidsvilkår og alle enkeltkontrakter ble sendt til Velferdsetaten som gjennomførte kontroll med lønns- og arbeidsvilkår.

Bydelsutvalget i Søndre Nordstrand hadde ikke vært involvert i behandlingen av rapport 18/2017.

Kommunerevisjonens vurdering

De varslede tiltakene i Bydel Søndre Nordstrand var ikke lenger relevante. Bydelen kunne vise til tiltak for å ivareta bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet.

3.8 Bydel Vestre Aker

Varslede tiltak

Bydelen meldte at den før utgangen av mars 2018 ville iverksette tiltak for enkeltanskaffelser den selv inngikk utenom rammeavtaler, herunder

- skrive prosedyre i Kvalitetslosen om oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår
- ta med at lønns- og arbeidsvilkår skal være i tråd med regelverket i alle nye kontrakter
- få god oversikt over kontrakter gjennom et kontraktsoppfølgingsverktøy som bydelen kjøpte i 2017, hvor de var i ferd med å legge inn alle kontrakter
- ved hvert brukerrettede besøk til institusjoner med kontrakt, vurdere og dokumentere behov for kontroll, ved behov gjennomføre kontroll og arkivere sjekklister og annen dokumentasjon fra gjennomførte kontroller

Status på oppfølgingstidspunktet – varslede tiltak og bystyrets vedtak

Bydelen hadde utarbeidet en rutine for oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår høsten 2017.

Bydelen anvendte standard kontraktsmaler fra Velferdsetaten og Utviklings- og kompetanseetaten. Disse inneholdt krav til lønns- og arbeidsvilkår. For å ha kontroll over alle bydelens kontrakter, benyttet bydelen kontraktsoppfølgingsverktøyet House of Control. Når det gjaldt kontroller ved institusjoner, falt det nå inn under Velferdsetatens ansvarsområde, da dette var institusjoner innenfor helse og omsorg.

Med hensyn til bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet, viste bydelen til at på grunn av økt fokus på arbeidslivskriminalitet, hadde enkelte ansatte i bydelen fått opplæring i HMSREG, som ble anvendt for renholdsavtaler fra november 2018.

Bydelsutvalget i Vestre Aker hadde ikke vært involvert i behandlingen av rapport 18/2017.

Kommunerevisjonens vurdering

Bydel Vestre Aker hadde gjennomført de varslede tiltakene som fortsatt var relevante, samt gitt enkelte ansatte opplæring i HMSREG, og dermed iverksatt tiltak for å ivareta bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet.

3.9 Barne- og familieetaten

Varslede tiltak

- Barne- og familieetaten meldte at den allerede hadde påbegynt arbeid med å få på plass rutiner for blant annet oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår innenfor rammeavtalene om barnevernsinstitusjoner.
- Etaten viste til at den hadde inngått avtale om innføring av elektronisk oppfølgingsverktøy av etatens rammeavtaler.
- Etaten hadde opprettet et internt team som skulle ha overordnet ansvar for å sikre oppfølgingen av rammeavtaler, og teamet ville spesielt ha oppmerksomhet knyttet til utarbeidelse av skriftlige rutiner slik at dokumentasjon ble sikret bedre.

- Etaten ville utarbeide en handlingsplan på bakgrunn av vurderinger og anbefalinger i rapporten innen utgangen av desember 2017.

Status på oppfølgingstidspunktet – varslede tiltak og bystyrets vedtak

Barne- og familieetaten hadde i 2018–19 utarbeidet brevmaler for oppfølging av kontroll av lønn- og arbeidsvilkår i barnevernsinstitusjoner. Videre hadde etaten i april 2019 utarbeidet skriftlig rutine som beskrev prosessen med kontroller av lønns- og arbeidsvilkår på rammeavtalene om barnevernstiltak. Rutinen var brukt i gjennomførte kontroller.

Barne- og familieetaten hadde siden slutten av 2017 benyttet det elektroniske verktøyet KGV for konkurransegjennomføring der det var påkrevd. Etaten hadde ikke tatt i bruk den delen av verktøyet som omhandlet kontraktsoppfølging (KAV), og oppga at det skyldtes at etaten vurderte at systemet ikke ga de beste forutsetningene for kontraktsoppfølgingen. For å følge opp kontrakter oppga etaten at den i stedet hadde hatt møter med leverandørene minst to ganger i året, gjennomført evalueringer med avropsbydeler for avtalene, og innført maler for ulike deler av oppfølgingen, herunder kontroll av lønns- og arbeidsvilkår. Dokumentasjon fra kontraktsoppfølgingen ble lagret i arkivsystemet.

Barne- og familieetaten hadde etablert et team som skulle ha overordnet ansvar for anskaffelser og oppfølging av rammeavtaler. Medlemmer i teamet utarbeidet skriftlige rutiner. Gruppen var operativ mellom oktober 2017 og oktober 2019, da Juridisk seksjon overtok ansvaret for anskaffelser og kontraktsoppfølging.

Barne- og familieetaten hadde ikke utarbeidet den bebudede handlingsplanen.

På spørsmål om hvordan Barne- og familieetaten hadde fulgt opp bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet, viste etaten til flere tiltak, i tillegg til tiltak omtalt over: Etaten hadde fulgt opp arbeidet regelmessig gjennom å sjekke OBS-listen – Oslo kommunes liste over leverandører å være varsomme med å inngå kontrakt med. Etaten hadde også deltatt i nettverksmøter knyttet til arbeidslivskriminalitet. Etaten hadde videre benyttet seg av Oslo kommunes samkjøpsavtaler på renhold, fulgt egne rutiner for kontroll av lønns- og arbeidsvilkår på renholdskontraktene og tatt inn Oslomodellen i nyere rammeavtaler og avtaler.

Kommunerevisjonens vurdering

Barne- og familieetaten hadde iverksatt to av fire varslede tiltak. Etaten hadde ikke tatt i bruk et elektronisk verktøy for oppfølging av etatens rammeavtaler, men gjennomført andre tiltak for å bidra til bedre oppfølging av rammeavtalene. Etaten hadde videre ikke utarbeidet en handlingsplan slik den meldte. Etaten hadde iverksatt ytterligere tiltak for å ivareta bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet. Med bakgrunn i at enkelte av de varslede tiltakene ikke var gjennomført, stiller Kommunerevisjonen spørsmål ved om etaten fullt ut hadde ivaretatt bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet og iverksette tiltak raskt.

3.10 Bymiljøetaten

Varslede tiltak

Bymiljøetaten meldte at etaten ville vurdere tiltak som kunne iverksettes på bakgrunn av rapportens konklusjoner og anbefalinger:

- Etaten ville sette av mer ressurser for å implementere etatens utarbeidede rutiner og KS-system i hele organisasjonen.
- Etaten viste til at den hadde gjennomført organisasjonsmessige endringer ved at seksjonen for anskaffelser og entrepris var blitt en egen avdeling, at ledelsessiden var styrket med en egen avdelingsdirektør og at det pågikk en rekrutteringsprosess der målet var å få ansatt seks nye medarbeidere i avdelingen.
- Etaten ville videreføre kurs og opplæring knyttet til oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår til prosjektledere og byggeledere. Det skulle også gis opplæring til nøkkelpersoner i alle større prosjekter.
- Etaten viste til at det pågikk et arbeid med å implementere HMSREG, at det var holdt internt kurs i virksomheten, men at det var behov for ytterligere kurs/kompetanseheving for flere ansatte før en ville få god effekt av tiltaket.

Status på oppfølgingstidspunktet – varslede tiltak og bystyrets vedtak

Med hensyn til implementering av rutiner og KS-system i hele organisasjonen, opplyste etaten at den hadde utviklet rutiner og maler og innført disse i KS-systemet. Etaten oppga at det fortsatt gjensto noe arbeid for å få implementert rutinene i hele organisasjonen, særlig knyttet til kompetanse.

På spørsmål om organisasjonsmessige endringer, svarte Bymiljøetaten at etatens avdeling for anskaffelser og entrepris siden Kommunerevisjonens rapport hadde oppbemannet med åtte medarbeidere. Det pågikk rekruttering av ytterligere fem medarbeidere til avdelingen. I tillegg hadde etaten dedikert ressurspersoner for oppfølging av arbeidslivskriminalitet i investeringsprosjektene.

Når det gjaldt kurs og opplæring, viste Bymiljøetaten til at den hadde gjennomført en rekke opplæringsaktiviteter knyttet til kontraktsoppfølging av lønns- og arbeidsvilkår. Etaten opplyste at kursene var rettet mot blant annet prosjektledere og byggeledere, herunder nøkkelpersoner i større prosjekter.

På spørsmål om implementering av HMSREG, opplyste etaten at den i mai 2018 ansatte en HMSREG-koordinator i full stilling for implementering og drift av HMSREG i virksomheten. Opplæringsaktiviteter var sentrale i implementeringen. Det hadde vært avholdt 45 kurs, med til sammen i overkant av 180 deltakere.

Når det gjaldt bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet, viste etaten til at den i 2019 hadde vedtatt en ny anskaffelsesstrategi som inkluderte å følge opp leverandører og kontrakter med risiko for brudd på lønns- og arbeidsvilkår. Forebygging av arbeidslivskriminalitet var også gitt prioritet ved å dedikere ressurser og ansette flere.

Kommunerevisjonens vurdering

Bymiljøetaten hadde iverksatt varslede tiltak, men det gjensto fortsatt arbeid før rutinene var implementert i hele organisasjonen. Etaten hadde iverksatt tiltak for å ivareta bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet.

3.11 Kulturetaten

Varslede tiltak

Kulturetaten meldte at etaten ville iverksette arbeidet med etablering av skriftlige rutiner for vurdering av behov for kontroller av lønns- og arbeidsvilkår, samt dokumenterte prosedyrer for selve gjennomføringen av kontrolltiltakene. Etaten meldte videre at aktuelle medarbeidere ville bli informert om rutinene og praktisk gjennomføring av kontrollen. Dette skulle gjennomføres i løpet av første kvartal 2018.

Status på oppfølgingstidspunktet – varslede tiltak og bystyrets vedtak

Kulturetaten hadde utarbeidet rutiner og prosesser i form av sjekklister for kontroll av lønns- og arbeidsvilkår i forbindelse med et større prosjekt i november 2018. Etaten hadde i juni 2020 opprettet en rutine og sjekkliste for alle prosjekter. Det fremgikk av rutinen at Kulturetaten skulle utføre stikkprøver av lønns- og arbeidsvilkår på byggeplassen.

Når det gjaldt å informere aktuelle medarbeidere om rutinene og praktisk gjennomføring av kontroller, viste etaten til at dokumentasjon for rutinen og prosessen var etablert i prosjekthotell for prosjektene, samt i etatens HMS-system. Rutinen var lagt ut på intranett etter at den var blitt tatt opp med ledelsen og med de ansatte.

På spørsmål om hvordan Kulturetaten hadde fulgt opp bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet, viste etaten til at den hadde gjort sjekklister for kontroll av lønns- og arbeidsvilkår gjeldende for hele etaten i 2020.

Kommunerevisjonens vurdering

Kulturetaten hadde fulgt opp varslede tiltak knyttet til ett prosjekt i 2018 og i 2020 for alle prosjekter parallelt med at denne oppfølgingsundersøkelsen ble gjennomført.

Kommunerevisjonen kan ikke se at bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet og iverksette tiltak raskt var ivare tatt før i 2020.

3.12 Oslo Havn KF

Varslede tiltak

Oslo Havn KF meldte at foretaket hadde tatt grep om nye oppfølgingsrutiner samt nye system. Foretaket hadde allerede tatt i bruk to nye systemer – SELMA og KGV – som skulle ivareta bedre flyt og dokumentasjon for anskaffelser. Foretaket oppga at manglende oppfølging som var avdekket på gjennomføring av kontroll av lønns- og arbeidsvilkår i rapport 18/2017, nå ble gjennomført gjennom SELMA. Videre oppga foretaket at en tettere oppfølging av innkjøp i Stab ville sikres gjennom dokumentasjon i KGV.

Status på oppfølgingstidspunktet – varslede tiltak og bystyrets vedtak

Oslo Havn KF oppga at dokumentoppfølging og arkivrutiner i foretaket ble ivare tatt i KGV. Foretaket opplyste at systemet KGV ga god støtte under gjennomføring av anskaffelser i alle

faser. Oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår kunne gjennomføres i HMSREG (Selma) hvor det var en egen modul for gjennomføring av kontroller av lønns- og arbeidsvilkår. Foretaket hadde imidlertid benyttet eksternt revisjonsselskap til å gjennomføre leverandørkontroller.

På spørsmål om hvordan Oslo Havn hadde fulgt opp bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet, viste foretaket til at det i forbindelse med utarbeidelse av kontraktstrategi i den enkelte anskaffelse tok stilling til om det skulle gjennomføres oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår. Videre oppga Oslo Havn at foretaket hadde styrket andrelinjekontrollen i foretaket ved at det var opprettet en stilling for fagsjef compliance, som var virksom fra 1. mai 2020.

Kommunerevisjonens vurdering

Oslo Havn KF hadde gjennomført varslede tiltak og igjennom det iverksatt tiltak for å ivareta bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet.

3.13 Byrådsavdeling for helse, eldre og innbyggertjenester

Varslede tiltak

Daværende Byrådsavdeling for eldre, helse og sosiale tjenester meldte at den ville:

- be om at bydelene og etatene fulgte opp anbefalingene i rapporten gjennom virksomhetsstyringen (dette var allerede iverksatt og skulle pågå fortløpende)
- sørge for at bydelene og de underliggende etatene innen januar 2018 var kjent med Velferdsetatens veileder for oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår i helse- og omsorgssektoren
- sørge for at bydelene innen januar 2018 var kjent med Utviklings- og kompetanseetatens samkjøpsavtale i tilfeller der bydelene selv skulle gjennomføre kontroller, for eksempel ved enkeltanskaffelser innenfor barneverntjenester
- innen januar 2018 å be om at bydelene var representert i Velferdsetatens anskaffelsesnettverk og be Velferdsetaten om at Kommunerevisjonens rapport ble gjennomgått i nettverksmøter i 2018
- arbeide med en sak om hvordan eldre-, helse- og sosialsektoren skulle implementere Oslomodellen (Arbeidet var allerede igangsatt og skulle pågå på ubestemt tid)
- vurdere muligheten for at Velferdsetaten tok ansvar for kontroll av leverandørenes lønns- og arbeidsforhold i bydelenes enkeltanskaffelser innenfor helse- og omsorgssektoren (forventet gjennomført innen august 2018)
- fra november 2017 å legge til rette for samarbeid mellom Barne- og familieetaten og Velferdsetaten om kompetanse- og erfaringsutveksling for anskaffelser og kontraktsoppfølging
- vurdere om det i samarbeid med Byrådsavdeling for finans skulle arrangeres et delingsseminar eller om det eventuelt var behov for å opprette en mer permanent delingsarena e.l.

Tiltak hvor oppfølgingen senere er lagt til byråden for oppvekst og kunnskap er ikke nevnt her, se 3.14 nedenfor.

Status på oppfølgingstidspunktet – varslede tiltak og bystyrets vedtak

Daværende Byrådsavdeling for eldre, helse og sosiale tjenester, senere Byrådsavdeling for eldre, helse og arbeid (endret ansvarsområde og navn i 2018) hadde informert om rapporten og

anbefalingene på sektordirektørmøte i november 2017 og i brev til bydelene i januar 2018. Tildelingsbrevene til Velferdsetaten for 2018 og 2019 viste til rapporten og stilte en forventning om oppfølging.

Byrådsavdelingen gjorde i brev av 5. januar 2018 bydelene oppmerksom på Velferdsetatens veileder for oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår rettet mot helse- og omsorgssektoren og Utviklings- og kompetanseetatens samkjøpsavtale.

Bydelene ble i brev fra byrådsavdelingen i januar 2018 anmodet om å delta i Velferdsetatens anskaffelsesnettverk når rapporten skulle gjennomgås der. Rapporten ble presentert i Velferdsetatens dialogmøte med bydelene 2. mars 2018. Byrådsavdelingen oppga at samtlige bydeler var til stede på møtet.

Byrådets sak om Oslomodellen i helse- og omsorgssektoren ble vedtatt av byrådet 17. januar 2019. Modellen er Oslo kommunes seriøsitetskrav ved anskaffelser. Byrådsavdelingen ga i brev av 31. januar 2019 Sykehjemsetaten og Helseetaten informasjon om vedtak om Oslomodellen og implementering av denne.

Overføring av ansvar for oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår i enkeltanskaffelser fra bydelene til Velferdsetaten ble blant annet forberedt med at det i revidert budsjett 2018 ble gitt midler til to nye stillinger i Velferdsetaten. Oppdraget ble formelt gitt i brev datert 14. september 2018 med 1. oktober 2018 som oppstartsdato. Bydelene ble informert i brev av samme dato.

Byrådsavdelingen opplyste at Velferdsetatens samarbeid med Barne- og familieetaten ikke var formalisert, men at de to etatene ifølge Velferdsetaten hadde kontakt ved behov.

Byrådsavdeling for finans og daværende Byrådsavdeling for eldre, helse og arbeid hadde ikke vurdert et felles delingsseminar. Velferdsetaten ble sommeren 2020 lagt under Byrådsavdeling for arbeid, integrering og sosiale tjenester. Byrådsavdelingen ba i brev av 2. oktober 2020 Byrådsavdeling for arbeid, integrering og sosiale tjenester og Byrådsavdeling for finans om å gi en tilbakemelding på behovet for et slikt delingsseminar.

Byrådsavdelingen oppga at den, gjennom arbeidet med Oslomodellen og virksomhetsstyringen, hadde gjennomført tiltak for å ivareta bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet.

Kommunerevisjonens vurdering

Byrådsavdelingen hadde i all hovedsak fulgt opp tiltakene den hadde varslet. Byrådsavdelingen ikke iverksatt særskilte tiltak for å øke samarbeidet mellom Barne- og familieetaten og Velferdsetaten om kompetanse- og erfaringsutveksling for anskaffelser og kontraktsoppfølging (men se 3.14 om dette). Byrådsavdelingen hadde heller ikke vurdert å arrangere et felles delingsseminar med Byrådsavdeling for finans. Kommunerevisjonen merker seg at byrådsavdelingen 2. oktober ba Byrådsavdeling for arbeid, integrering og sosiale tjenester og Byrådsavdeling for finans om å vurdere behovet for et slikt seminar. Byrådsavdelingen hadde iverksatt tiltak for å ivareta bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet.

3.14 Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap

Varslede tiltak

Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap overtok fra mars 2018 ansvaret for Barne- og familieetaten og fikk dermed ansvar for oppfølging av følgende:

- Gjennom virksomhetsstyringen å be Barne- og familieetaten følge opp anbefalingene i rapporten.
- Sørge for at Barne- og familieetaten var kjent med Velferdsetaten veileder for oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår i helse- og omsorgssektoren.
- Følge opp at Barne- og familieetaten organiserte arbeidet med anskaffelser slik at ansvaret for kontaktsoppfølging, herunder kontroll av lønns- og arbeidsvilkår, var tydelig forankret i organisasjonen, at rutineene ble fulgt og at oppfølgingen ble dokumentert.
- Tilrettelegge for samarbeid mellom Barne- og familieetaten og Velferdsetaten om kompetanse- og erfaringsutveksling for anskaffelse og kontraktsoppfølging.

Status på oppfølgingstidspunktet – varslede tiltak og bystyrets vedtak

Byrådsavdelingen hadde fulgt opp Barne- og familieetatens oppfølging av anbefalingene i rapport 18/2017 i tildelingsbrev for 2018 og 2019 og i etatsstyringsmøter 13. november 2017, 8. mai 2019 og 15. oktober 2019.

Når det gjaldt Velferdsetatens veileder, viste byrådsavdelingen til at Barne- og familieetaten hadde utarbeidet egne maler for kontroll av lønns- og arbeidsvilkår ut fra veilederen.

Byrådsavdelingen viste til at Barne- og familieetaten gjennomførte en større organisasjonsendring høsten 2019 og at arbeidet med anskaffelser og kontraktsoppfølging da ble lagt til etatens juridiske seksjon. Byrådsavdelingens oppfatning var at etaten hadde gjort vesentlige forbedringer av kontraktsoppfølging og kontroll av lønns- og arbeidsvilkår.

Når det gjaldt samarbeid mellom Velferdsetaten og Barne- og familieetaten, opplyste byrådsavdelingen at den hadde bedt Barne- og familieetaten om å benytte seg av Velferdsetatens kompetanse i arbeidet med kontraktsoppfølging, og at Barne- og familieetaten benyttet Velferdsetatens kompetansemiljø på anskaffelser etter behov.

På spørsmål om hvordan byrådsavdelingen hadde fulgt opp bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet, viste byrådsavdelingen til at den gjennom styringsdialogen med Barne- og familieetaten hadde forsikret seg om at arbeidet med kontraktsoppfølging og arbeidslivskriminalitet var ivare tatt.

Kommunerevisjonens vurdering

Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap hadde fulgt opp varslede tiltak og iverksatt tiltak for å ivareta bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet.

3.15 Byråden for næring og eierskap

Varslede tiltak

Daværende byråd for næring og eierskap meldte at Kommunerevisjonens rapport ble fulgt opp som en del av eierdialogen som tema på kontaktmøter med Oslo Havn, og at rapportens

konklusjon ville bli fulgt opp som rapporteringskrav i tildelingsbrevet for 2018. Byråden meldte at han spesielt ville følge opp Oslo Havns egenvurdering av foretakets anskaffelseskompetanse.

Status på oppfølgingstidspunktet – varslede tiltak og bystyrets vedtak

Kommunerevisjonens rapport og uttalelser var fulgt opp som del av eierdialogen som tema på foretaksmøte, og i tildelingsbrev. Oppfølging av rapporten var tema på foretaksmøte i april 2018 og på administrativt kontaktmøte med Oslo Havn KF i juni 2020. I tildelingsbrevet til Oslo Havn for 2018 var det en føring om å ivareta anbefalingene i rapport 18/2017.

Når det gjaldt Oslo Havns egenvurdering av anskaffelseskompetanse, viste byrådsavdelingen til at dette var ivaretatt gjennom ansettelse av fagsjef for compliance (etterlevelse av regelverk mv.). Byrådsavdelingen hadde i samarbeid med Byrådsavdeling for finans lagt til rette for at Utviklings- og kompetanseetaten skulle bistå Oslo Havn med oppfølging av Oslomodellen og arbeidslivskriminalitet.

På spørsmål om hvordan byråden hadde fulgt opp bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet, viste byrådsavdelingen til oppfølgingen av Oslo Havn KF gjennom styringsdialogen. Byrådsavdelingen hadde 21. september 2020 skrevet brev til de kommunale foretakene og understreket betydningen av at foretakene hadde gode rutiner som ivaretok anbefalingene gitt i rapport 18/2017, og varslet at dette ville bli fulgt opp i styringsdialogen.

Kommunerevisjonens vurdering

Byrådsavdeling for næring og eierskap hadde fulgt opp varslede tiltak og igjennom det iverksatt tiltak for å ivareta bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet. Kommunerevisjonen merker seg at byrådsavdelingen i tillegg hadde iverksatt tiltak for å følge opp alle de kommunale foretakene når det gjaldt anbefalingene i rapport 18/2017.

3.16 Byråden for kultur, idrett og frivillighet

Varslede tiltak

Daværende byråd for kultur, idrett og frivillighet meldte at byråden gjennom den ordinære virksomhetsstyringen ville be Kulturetaten følge opp Kommunerevisjonens anbefalinger. Hun viste videre til at etaten hadde opplyst at den ville gjennomføre nødvendige tiltak i løpet av første kvartal 2018, og hun ville følge opp dette i styringsdialogen med etaten.

Status på oppfølgingstidspunktet – varslede tiltak og bystyrets vedtak

Tildelingsbrevene til Kulturetaten fra 2018 til 2020 inneholdt fellesføringer om bruk av anskaffelser for å bekjempe arbeidslivskriminalitet, men viste ikke til rapport 18/2017. Byrådsavdelingen hadde ikke bedt Kulturetaten følge opp Kommunerevisjonens anbefalinger i tildelingsbrevene da byrådsavdelingen fant fellesføringene i tildelingsbrevene dekkende.

I etatsstyringsmøte 25. april 2018 ble Kulturetaten bedt om å sende en kort skriftlig status på arbeidet med å følge opp anbefalingene fra rapport 18/2017 til byrådsavdelingen innen 30. juni 2018. Byrådsavdelingen hadde ikke sikret seg at den mottok denne statusrapporteringen. Byrådsavdelingen hadde i forbindelse med Kommunerevisjonens oppfølgingsundersøkelse forespurt Kulturetaten om en beskrivelse av oppfølgingen, og mottok denne i juni 2020.

På spørsmål om hvordan byråden hadde fulgt opp bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet, opplyste byråden at han og byrådet for øvrig tok bekjempelse av arbeidslivskriminalitet på alvor og viste til at temaet inngår i styringsdialogen.

Kommunerevisjonens vurdering

Byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet hadde delvis fulgt opp Kulturetatens arbeid med anbefalingene i rapport 18/2017 i styringsdialogen. Byrådsavdelingen hadde ikke sikret seg tilbakemelding fra etaten på gjennomførte tiltak innenfor fristen byrådsavdelingen hadde satt. Kommunerevisjonen stiller derfor spørsmål ved om byrådsavdelingen hadde ivaretatt bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet og iverksette tiltak raskt.

3.17 Byråden for miljø og samferdsel

Varslede tiltak

Byråden for miljø og samferdsel ville be Bymiljøetaten følge opp Kommunerevisjonens anbefalinger gjennom den ordinære virksomhetsstyringen.

Status på oppfølgingstidspunktet – varslede tiltak og bystyrets vedtak

Tildelingsbrevene til Bymiljøetaten for 2018, 2019 og 2020 inneholdt fellesføringer om anskaffelser og arbeidslivskriminalitet og en generell føring om oppfølging av anbefalinger i Kommunerevisjonens rapporter. Byråden hadde fulgt opp anskaffelsesområdet i etatsstyringsmøter med etaten den 3. november 2017 og 29. oktober 2018. Bymiljøetaten viste i årsrapporten for 2017 til rapport 18/2017 og meldte at etaten hadde iverksatt tiltak for å styrke anskaffelsesfunksjonen i etaten.

På spørsmål om hvordan byrådsavdelingen hadde fulgt opp bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet, viste byråden til at han gjennom styringsdialogen med Bymiljøetaten hadde fulgt etatens arbeid med ny anskaffelsesstrategi. Strategien skulle bidra til å sikre at anskaffelsesregelverket ble etterlevd og var i samsvar med Oslomodellen, samt økt oppmerksomhet knyttet til leverandører og kontrakter med risiko for brudd på lønns- og arbeidsvilkår.

Kommunerevisjonens vurdering

Byrådsavdeling for miljø- og samferdsel hadde fulgt opp varslede tiltak. Byrådsavdelingen kunne vise til gjennomførte tiltak for å ivareta bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet.

3.18 Byrådsavdeling for finans

Varslede tiltak

Byråden for finans meldte at han skulle

- gripe fatt i områder der rapporten identifiserte forbedringspotensial i samråd med de byrådene som hadde ansvar for den enkelte virksomhet
- arbeide videre med implementering av Oslo-modellen, herunder skulle gjennomføring av kontraktene og virksomhetenes kontraktsoppfølging få et sterkere fokus

Kommunerevisjonen har lagt til grunn at finansbyråden, i tillegg til det de øvrige byrådene og deres underliggende virksomheter skulle følge opp, hadde ansvaret for tett oppfølging av forbedringsarbeidet og oppfølgingen av tilleggsforslaget fra Rødt som bystyrets vedtok 28. februar 2018 (sak 37) gjengitt i kapittel 2 ovenfor.

Status på oppfølgingstidspunktet – varslede tiltak

Byråden opplyste at byråden gjennom styringsdialogen med Utviklings- og kompetanseetaten hadde sørget for at etaten hadde tatt grep for å følge opp kommunens virksomheter i arbeidet mot arbeidslivskriminalitet. For eksempel gjennom rutiner for oppfølging av samkjøpsavtaler innført fra 2017, der fordeling av ansvar mellom Utviklings- og kompetanseetaten og den enkelte virksomhet var tydeliggjort, implementering av HMSREG fra våren 2017, som et verktøy som ga støtte til kontroll av lønns- og arbeidsvilkår og tilrettelagt for dokumentasjon av kontroller, og en ny samkjøpsavtale for oppfølging og kontroll i offentlige kontrakter inngått i november 2019.

Når det gjaldt implementering av Oslo-modellen, herunder et sterkere fokus på gjennomføring av kontrakter og kontraktsoppfølging, var følgende tiltak iverksatt:

- HMSREG var implementert i over 90 prosent av kommunens kontrakter. Samtlige seriøsitetsbestemmelser i Oslomodellen var inne i 72 prosent av utlysningene i 2019, og i ca. 84 prosent av utlysningene per 1. kvartal 2020.
- Utviklings- og kompetanseetaten hadde i 2019 gjennomført fagdag og sertifiseringskurs om offentlige anskaffelser der forebygging av arbeidslivskriminalitet hadde vært et tema og i 2019 og 2020 startet to ulike nettverk innenfor bygg- og anleggsbransjen i forbindelse med oppfølging av Oslomodellen.
- Anskaffelsesveilederen til kommunen hadde i mai 2019 blitt videreutviklet med temaene samfunnsansvar og seriøst arbeidsliv. Det var også utarbeidet en oversikt over risikobransjer i desember 2017 og intervjueskjema til bruk på stedlige kontroller på flere språk vinteren 2018.
- Byrådsavdelingen hadde i 2019 utarbeidet mal for rundskriv som Utviklings- og kompetanseetaten skulle benytte. Malen påpeker den enkelte virksomhets ansvar for å gi tilbakemelding ved mistanke om brudd på de etiske og sosiale bestemmelsene i kontrakten.
- Byrådsavdelingen hadde i april 2019 bedt alle byrådsavdelinger påse at en plakat om Oslomodellens krav og tipstelefon ble hengt opp på alle kommunens byggeplasser og renholdslokasjoner.
- Byrådsavdeling for finans sammen med Utviklings- og kompetanseetaten holdt en innledning om Oslomodellen og HMSREG på kommunaldirektørmøte 2. mai 2019.
- Utviklings- og kompetanseetaten har fra og med 2019 kvartalsvis sendt en rapport til samtlige byrådsavdelinger med data fra HMSREG, slik at byrådsavdelingene kunne ta dette inn i styringsdialogen med virksomhetene.

Status på oppfølgingstidspunktet – bystyrets vedtak

Når det gjaldt føringen om å følge opp at varslede tiltak fra de aktuelle byrådene og virksomhetene ble iverksatt raskt, viste byråden til at fellesføringer mot arbeidslivskriminalitet var gitt i tildelingsbrevene for 2019 og 2020. Virksomhetene hadde meldt tiltak som ble fulgt opp av den enkelte byråd. Videre viste byråden til innarbeidede mål i kommunens årlige budsjetter knyttet til arbeidslivskriminalitet.

Når det gjaldt bystyrets føring om at arbeidslivskriminalitet ble gitt høy prioritet i alle virksomheter i kommunen og at byrådet fortsatt skulle følge dette arbeidet tett, opplyste byråden at bekjempelse av arbeidslivskriminalitet og sosial dumping var et av byrådets viktige satsingsområder. Det omfattet personalressurser i Byrådsavdeling for finans og i Utviklings- og kompetanseetaten som jobbet dedikert med oppgaver for å motvirke arbeidslivskriminalitet, inkludert foredragsvirksomhet om Osломodellen. I tildelingsbrevet til Utviklings- og kompetanseetaten for 2020 var det fremhevet at etaten skal prioritere arbeidet mot arbeidslivskriminalitet og sosial dumping.

Med hensyn til føring knyttet til inngåelse av avtaler som gjelder flere virksomheter, viste byråden til at det fra 2017 var laget rutiner for kommunens samkjøpsavtaler der det fremgikk hva virksomhetene og Utviklings- og kompetanseetaten hadde ansvar for. Av rutinene fremgikk det hva virksomhetene skulle kontrollere, og hva som kunne aktualisere behov for kontroll.

Når det gjaldt bystyrets føring om å undersøke hvor mye ressurser som brukes på kontrollvirksomhet rettet mot å avdekke arbeidslivskriminalitet og sosial dumping, hadde byrådsavdelingen gitt oppdraget til Utviklings- og kompetanseetaten. Byråden opplyste at det hadde vært vanskelig å gjøre undersøkelsen på en måte som sikret pålitelige og sammenliknbare resultater. Undersøkelsen var blitt sendt ut 8. juli 2020 og per 15. oktober pågikk arbeid med å sammenstille data for publisering. Med hensyn til sammenlikning med beste praksis, mente byrådsavdelingen at det var vanskelig og ikke nødvendigvis riktig å gjøre en slik sammenlikning, all den tid virksomhetene i Oslo kommune er veldig ulike. Finansutvalget ble orientert om forsinkelsen den 14. august 2020.

Med tanke på føringen fra bystyret om å inngå et systematisk samarbeid med relevante fagforeninger for å motarbeide sosial dumping og arbeidslivskriminalitet, viste Byrådsavdeling for finans til uformelle møter på både politisk og administrativt nivå med relevante fagforeninger. For eksempel hadde byrådsavdelingen møtt arbeidstakersiden og snakket om Osломodellen og kontroll av lønns- og arbeidsvilkår 25. januar 2019. I 2019 innledet byrådsavdelingen et samarbeid med Fair Play Bygg Oslo og Omegn, et samarbeid mellom arbeidsgiver- og arbeidstakersiden for å motvirke arbeidslivskriminalitet i byggbransjen.

Kommunerevisjonens vurdering

Byrådsavdeling for finans hadde fulgt opp de varslede tiltakene, iverksatt tiltak for å ivareta bystyrets vedtak om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet og sørge for tett oppfølging, og i hovedsak ivaretatt føringen om rask iverksetting av tiltak. Undersøkelsen av ressursbruk til kontrollvirksomhet ble imidlertid først startet parallelt med denne oppfølgingsundersøkelsen sommeren 2020, og den la ikke opp til å sammenlikne resultatene med beste praksis. Byrådsavdelingen hadde iverksatt tiltak knyttet til alle bystyrets øvrige føringer, men Kommunerevisjonen stiller spørsmål ved om bystyrets vedtak om at byrådet skulle inngå et systematisk samarbeid med fagforeninger for å motarbeide sosial dumping og arbeidslivskriminalitet, var ivaretatt fullt ut.

4. Kommunerevisjonens konklusjon

Oppfølgingsundersøkelsen viser at bydelene Gamle Oslo, Nordre Aker, Søndre Nordstrand og Vestre Aker hadde gjennomført de varslede tiltakene som fortsatt var relevante. Bydel St. Hanshaugen hadde gjennomført varslede tiltak, men noe senere enn varslet. Bydelene Alna og Grorud hadde delvis fulgt opp de varslede tiltakene som fremdeles var relevante. Alna hadde fremdeles seks kontrakter som ikke inneholdt krav til lønns- og arbeidsvilkår i tråd med forskrift. Bydelen opplyste at disse kontraktene ville bli reforhandlet eller avsluttet innen utgangen av året. Grorud hadde ikke gjennomført kontroller av lønsslipper etter at bydelen hadde implementert slike kontroller i rutinene sine. Bydelen opplyste at de hadde planlagt å gjennomføre slik kontroll innen utgangen av 2020. Bydel Stovner hadde ikke gjennomført de varslede tiltakene, men bydelen hadde påbegynt oppfølgingen av rapport 18/2017 etter juni 2020.

Videre viser oppfølgingsundersøkelsen at Bymiljøetaten, Oslo Havn KF og Kulturetaten hadde gjennomført de varslede tiltakene, men Kulturetaten hadde utarbeidet rutiner noe senere enn varslet. Barne- og familieetaten hadde delvis gjennomført de varslede tiltakene. Etaten hadde ikke tatt i bruk et elektronisk verktøy for oppfølging av etatens rammeavtaler, men gjennomført andre tiltak for å bidra til bedre oppfølging av rammeavtalene. Etaten hadde ikke utarbeidet en handlingsplan slik den meldte.

Byrådsavdeling for finans, Byrådsavdeling for miljø og samferdsel, Byrådsavdeling for næring og eierskap og Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap hadde gjennomført de varslede tiltakene. Byrådsavdeling for helse, eldre og innbyggertjenester hadde i all hovedsak gjennomført de varslede tiltakene, men hadde ikke vurdert å arrangere et felles delingsseminar med byrådsavdeling for finans. Byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet hadde delvis gjennomført de varslede tiltakene. Byrådsavdelingen hadde ikke sikret seg tilbakemelding fra etaten på gjennomførte tiltak innenfor fristen byrådsavdelingen hadde satt.

Når det gjelder oppfølging av bystyrets vedtak, stiller Kommunerevisjonen spørsmål ved om føringen om å gi arbeidet mot arbeidslivskriminalitet høy prioritet og sørge for rask iverksettelse av varslede tiltak var fullt ut ivaretatt av de virksomhetene og byrådene som ikke hadde fulgt opp varslede tiltak, eller hadde fulgt opp sent. Byrådsavdeling for finans, som på vegne av byrådet hadde ansvar for tett oppfølging av forbedringsarbeidet på området og oppfølging av det vedtatte tilleggsforslaget fra Rødt, hadde gjennomført tiltak i tilknytning til alle føringene. Undersøkelsen av ressursbruk til kontrollvirksomhet var imidlertid igangsatt sent, og den la ikke opp til å sammenlikne resultatene med beste praksis. Kommunerevisjonen stiller videre spørsmål ved om byrådsavdelingen fullt ut hadde ivaretatt føringen om å inngå et systematisk samarbeid med fagforeninger mot arbeidslivskriminalitet.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kommunerevisjonens oppfølgingsundersøkelse etter rapport 18/2017 *Tiltak mot arbeidslivskriminalitet* i tolv virksomheter viser at åtte av virksomhetene hadde gjennomført de varslede tiltakene som fortsatt var relevante. Videre hadde Byrådsavdeling for finans, Byrådsavdeling for miljø og samferdsel, Byrådsavdeling for næring og eierskap og Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap gjennomført de varslede tiltakene.

Kontrollutvalget merker seg at Bydel Stovner ikke hadde gjennomført de varslede tiltakene, men påbegynt arbeidet etter juni 2020. Utvalget merker seg videre at Barne- og familieetaten, Bydel Alna, Bydel Grorud, Byrådsavdeling for helse, eldre og innbyggertjenester og Byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet ikke hadde gjennomført alle de varslede tiltakene og at Kulturetaten hadde innført rutiner senere enn meldt. Manglende eller sen iverksettelse av tiltak var ikke i tråd med bystyrets føring om høy prioritet og rask iverksettelse. Utvalget merker seg også at Byrådsavdeling for finans hadde gjennomført tiltak i tilknytning til alle føringene fra bystyret, men at det kan reises spørsmål om alle føringene var fullt ut ivare tatt.

Kontrollutvalget tar for øvrig Kommunerevisjonens oppfølgingsundersøkelse etter rapport 18/2017 til orientering.

Saken sendes finansutvalget.

Unn H. Aarvold
kommunerevisor

Lars Normann Mikkelsen
avdelingsdirektør

[Godkjent og ekspedert elektronisk](#)

Utskrift av protokollen sendes:

Alle berørte virksomheter, bydelsutvalg og byrådsavdelinger

Oslo Havn

Utv.nr.	Utvalg	Møtedato
53/20	Havnestyre	29.10.2020

Saksbehandlende avdeling: Havneoppsyn
Saksbehandler / stilling: Katrine Brede Didriksen / beredskap- og
sikkerhetsrådgiver

Dato: 28.09.2020

Saksnummer: 2015/347
Arkivref: 3644/2020

Sak: Forskrift om bruk av kommunens sjøområde i Oslo kommune

Saken gjelder:

I henhold til forskrift om overgangsregler og om oppheving av forskrifter gitt med hjemmel i lov 16. april 2009 om havner og farvann § 5, oppheves forskrifter om orden i og bruk av farvannet som kommunen har gitt, fra og med 1. januar 2021.

Dette innebærer at forskrift om bruk av og orden i havner og farvann, Oslo kommune, Oslo av 29. april 2019 nr. 550 vil oppheves 1. januar 2021.

Havne- og farvannsloven § 9 angir uttømmende hva det kan gis forskrift om etter bestemmelsen. Forslaget til ny forskrift, er så lang det lar seg gjøre, en videreføring av eksisterende forskrift. Det innebærer at det er gitt bestemmelser om:

- Krav om bruk av taubåtassistanse eller fortøyningsassistanse for fartøy som skal anløp Oslo havn
- Forbud mot snøtømming i sjø
- Krav om tillatelse til å dykke innenfor et fastsatt område
- Krav om tillatelse til å starte og lande med luftfartøy innenfor et fastsatt område

Forslag til ny forskrift har vært på høring i perioden 3. juli til 1. oktober 2020. Det har totalt kommet seks høringsinnspill. Høringsinnspillene vil i det følgende gjennomgå. Innspillene er også vedlagt.

Sjøfartsdirektoratet:

Sjøfartsdirektoratet er positiv til forslaget om at Oslo Havn KF (HAV) kan pålegge bruk av taubåt eller fortøyningsassistanse, men har ellers ingen merknader.

Brann- og redningsetaten:

Brann- og redningsetaten fastholder viktigheten av videreføring av dagens ordning knyttet til

øvelsesdykking. Ordningen foreslås videreført og etter dagens praksis ringer Brann- og redningsetaten til Havnevakten i forkant av slike dykk. Bestemmelsen inneholder også unntak for dykking for å berge liv eller verdier som ikke kan vente til tillatelse er gitt.

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus:

Naturvernforbundet mener at § 4 om snøtømming i sjø er best ivaretatt av Oslo kommune.

Naturvernforbundet tar i sitt høringsinnspill opp konkrete problemstillinger de mener mangler i forskriften. Dette gjelder blant annet begrensning i cruisetrafikk, installasjon av landstrøm og restaurering av havneområdets miljøstand ved forbedringer av marint liv ved kai og sjøbunn. Dette er forhold HAV gjennom dagens regelverk ikke har mulighet til å regulere gjennom forskrifter gitt i medhold av havne- og farvannsloven.

Bymiljøetaten:

Bymiljøetaten bemerker at flere bestemmelser fra tidligere forskrift har utgått. Dette gjelder blant annet regulering bading i nærhet av nyttefart. Bymiljøetaten kommenterer også at det tidligere har vært forbudt med SUP i indre havn. Sistnevnte utgikk da ny forskrift trådte i kraft i 2019. Når det gjelder bading i nærheten av nyttefart, oppankring uten tillatelse og øvrig regulering, så inneholder havne- og farvannsloven § 9 en uttømmende liste over hva som kan reguleres og HAV har dermed ikke anledning til å, gjennom denne forskriften, regulere noe utover dette.

Når det gjelder dykking, er koordinatene en videreføring av dagens bestemmelser. Bakgrunnen for dette er at området bærer preg av skipstrafikk og at det derfor er nødvendig å ha oversikt over eventuell dykkeraktivitet som foregår. I praksis tas det kontakt med Havnevakten som gir tillatelse dersom skipstrafikken eller andre sikkerhetsaspekter ikke er til hinder for planlagt dykking.

Fylkesmannen i Oslo og Viken:

Fylkesmannen har ingen innvendinger til forslaget, men presiserer at tillatelse til snøtømming i sjø også skal vurderes etter forurensningslovens bestemmelser der Fylkesmannen er rette myndighet.

Kystverket:

Kystverket har gitt innspill til de konkrete bestemmelsene. Det har i forbindelse med høringsinnspillet også vært avholdt et møte.

§ 1: Når det gjelder forskriftens formål mener Kystverket at denne må endres til å tilsvare havne- og farvannsloven § 9 og ikke lovens formål. HAV ser at foreslått formålsbestemmelse kan skape forvirring og foreslår derfor å endre denne slik at den er i tråd med havne- og farvannsloven § 9.

§§ 3, 4, 5 og 6: Kystverket er av den oppfatning av at bestemmelsene burde vært omformulert slik at de som et utgangspunkt var forbudsbestemmelser og at det heller var en egen unntaksbestemmelse som ga HAV muligheten til å gi dispensasjon i de enkelte tilfeller.

Overnevnte bestemmelser er en videreføring av eksisterende bestemmelser fattet etter havne- og farvannsloven av 2009. Ny havne- og farvannslov § 9 er en videreføring av 2009-lovens §§ 14 og 42 første ledd. Slik det fremkom på møte med Kystverket, var innspillene kun ment å være veiledende og de var ikke av den oppfatning av at bestemmelsene måtte endres.

§ 7: Kystverket presiserer at dersom overtredelse av forskriften skal kunne straffes med overtredelsesgebyr, må dette fremgå av forskriften. Også denne er en videreføring av tidligere bestemmelse og det hjemles konkret at ved vesentlig overtredelse kan HAV illegge forelegg etter havne- og farvannsloven kapittel 7.

Saken behandles i havnestyret iflg.:

Etter vedtekter for Oslo Havn KF § 9 ligger kommunens myndighet etter havne- og farvannsloven til havnestyret, herunder å fastsette forskrifter.

Økonomiske konsekvenser for Oslo Havn KF:

-

Budsjettmessige forhold:

-

Havnedirektørens vurderinger:

Dagens forskrift om bruk av og orden i havner og farvann, Oslo kommune, Oslo, ble vedtatt og trådte i kraft i 2019. Som følge av ny havne- og farvannslov vil dagens forskrift opphøre 1. januar 2021. I forbindelse med ny forskrift i 2019 ble det gjort et omfattende arbeid og stor forenkling i det lokale regelverket.

I lys av ny lov, er det også satt større restriksjoner på hva HAV kan regulere når det gjelder bruk av kommunens sjøområde. Det har derfor vært viktig å videreføre de någjeldende bestemmelser som det etter ny lov er åpning for å videreføre.

Forskriften inneholder derfor ingen større endringer fra någjeldende forskrift.

Når det gjelder de innkomne høringsinnspillene, foreslår HAV å endre formålsbestemmelsen i forskriftens § 1 slik at den samsvarer med havne- og farvannsloven § 9 slik Kystverket påpeker. Når det gjelder Kystverkets innspill til §§ 3-6 ønsker havnedirektøren at det ikke gjøres endringer fra det opprinnelige forslaget. Bakgrunnen for dette er ønske om i så stor grad som mulig, å videreføre allerede eksisterende bestemmelser. Dagens regelverk er godt kjent og forankret og stadige endringer vil kunne påvirke dette i negativ forstand.

Når det gjelder Naturvernforbundets innspill om snøtømming så må det uansett søkes om tillatelse av dette fra Fylkesmannen. I tillegg er det en åpning i havne- og farvannsloven for at tillatelse for dette i tillegg må søkes kommunen. Kommunens myndighet for dette er derfor lagt til Oslo Havn KF etter havne- og farvannsloven. HAV vil i alle tilfeller ikke ha mulighet til å gi tillatelse til snøtømming dersom Fylkesmannen har gitt avslag. For en effektiv og veldreven havn, er det essensielt at HAV også har innvirkning på eventuelle områder dette tillates.

I lys av nytt regelverk, arbeides det også med nytt regelverk knyttet til lokale fartsbegrensninger. Overgangsreglene for dette er noe lenger og administrasjonen vil komme nærmere tilbake til dette arbeidet.

Havnedirektørens forslag til vedtak:

Revidert forslag til forskrift om bruk av kommunens sjøområde i Oslo kommune vedtas.

Ingvar M. Mathisen
havnedirektør

Einar Marthinussen
trafikkdirektør

Vedlegg

- 1 Høringsbrev
- 2 Forskrift om bruk av kommunens sjøområde_høringsversjon
- 3 Høringsinstanser
- 4 Høringsinnspill Sjøfartsdirektoratet

- 5 Høringsinnspill Brann- og redningsetaten
- 6 Høringsinnspill Naturvernforbundet
- 7 Høringsinnspill Kystverket
- 8 Høringsinnspill Bymiljøetaten
- 9 Forskrift om bruk av kommunens sjøområde_revidert etter høring
- 10 Høringsinnspill Fylkesmannen
- 11 Forskrift om bruk av kommunens sjøområde i Oslo kommune

Vedlegg:

Høringsbrev

Høringsversjon av forskrift om bruk av kommunens sjøområde

Liste over høringsinstanser

Høringsinnspill: Sjøfartsdirektoratet

Høringsinnspill: Brann- og redningsetaten

Høringsinnspill: Kystverket

Høringsinnspill: Naturvernforbundet i Oslo og Akershus

Høringsinnspill: Bymiljøetaten

Høringsinnspill: Fylkesmannen i Oslo og Viken

Revidert forslag til forskrift om bruk av kommunens sjøområde

Iht. adresseliste

Deres ref.:

Vår ref. (saksnr.):
2015/347Saksbehandler
Katrine Brede DidriksenDato:
03.07.2020

Høring av ny forskrift om bruk av kommunens sjøområde i Oslo kommune, Oslo, sjøkart nr. 452

I henhold til forvaltningsloven § 37 legges forslag til ny forskrift om bruk av kommunens sjøområde i Oslo kommune, Oslo, sjøkart nr. 452, ut på høring. Etter høringsperioden vil forslaget og innkomne høringsinnspill bli behandlet av Havnestyret.

Bakgrunn

I henhold til forskrift om overgangsregler og om oppheving av forskrifter gitt med hjemmel i lov 16. april 2009 nr. 19 om havner og farvann § 5, oppheves forskrifter om orden i og bruk av farvannet som kommunen har gitt, fra og med 1. januar 2021.

Dette innebærer at forskrift om bruk av orden i havner og farvann, Oslo kommune, Oslo av 29. april 2019 nr. 550, vil oppheves 1. januar 2021.

Forskrift om bruk av kommunens sjøområde i Oslo kommune

Havne- og farvannsloven § 9 angir uttømmende hva det kan gis forskrift om etter bestemmelsen. Forslaget til ny forskrift, er så langt det har latt seg gjøre, en videreføring av dagens forskrift. Det innebærer at det er gitt bestemmelser om:

Krav om bruk av taubåtassistanse eller fortøyningsassistanse for fartøy som skal anløpe Oslo havn

Av hensyn til trygg ferdsel eller sikker havnevirksomhet, foreslås det at Oslo Havn KF kan pålegge bruk av taubåt eller fortøyningsassistanse.

Dette er i stor grad en videreføring av gjeldende ordensforskrift § 4. Som følge av endringer i loven, er det likevel gjort mindre justeringer i forslaget.

Forbud mot snøtømming i sjø

Dagens ordensforskrift § 9 angir forbud mot snøtømming i Oslo kommunes sjøområde uten tillatelse fra kommunen. Bestemmelsen foreslås videreført, men med presisering om at tillatelse etter forskriften gis av Oslo Havn KF.

Krav om tillatelse til å dykke

Det foreslås å videreføre krav om tillatelse til å dykke innenfor et fastsatt område, indre havn, i Oslo kommunes sjøområde. Dette er en videreføring av dagens ordensforskrift § 6.

Luftfartøy

Det foreslås å videreføre krav om tillatelse til å lande og starte innenfor et fastsatt område i kommunens sjøområde. Dette er en videreføring av dagens ordensforskrift § 7.

Reaksjonsmidler og straff

Det foreslås å benytte havne- og farvannslovens bestemmelser for overtredelser av forskriften, jfr. havne- og farvannsloven kapittel 7.

Som følge av endringer i havne- og farvannsloven, vil dagens bestemmelser knyttet til forbud mot å bade i Oslo kommunes sjøområde i umiddelbart nærhet av rutegående ferger og annen nyttetraffikk utgå. Oslo Havn KF er av den oppfatning av at dette vil kunne ivaretas på andre måter enn gjennom forskrift.

Det foreslås at forskriften trer i kraft 1. januar 2021. Dagens ordensforskrift vil da opphøre, jfr. forskrift om overgangsregler.

Høringsfrist

Merknader og kommentarer til forskriften sendes skriftlig til Oslo Havn KF på e-post til postmottak@oslohavn.no eller pr. post til postboks 230 Sentrum, 0103 Oslo. Høringsdokumentene vil også være tilgjengelig på våre nettsider www.oslohavn.no

Høringsfristen settes til 1. oktober 2020.

Med vennlig hilsen

Jens Petter Christensen
havnekaptein

Katrine Brede Didriksen
Beredskaps- og sikkerhetsrådgiver

Vedlegg

1. Utkast til forskrift om bruk av kommunens sjøområde
2. Høringsinstanser

Dokumentet er godkjent og ekspedert elektronisk

Høringsversjon

Forskrift om bruk av kommunens sjøområde i Oslo kommune, Oslo, sjøkart nr. 452

Hjemmel: Fastsatt av Oslo Havnestyre XX med hjemmel i vedtekter for Oslo Havn KF § 9 fastsatt av Oslo bystyre 8. mai 2012 og lov 21. juni 2019 nr. 70 (havne- og farvannsloven) § 9

§ 1. Formål

Forskriften gir regler om bruk av havner og farvann for å ivareta hensynet til effektiv og sikker havnevirksomhet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet.

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder i kommunens sjøområde i Oslo kommune, jfr. havne- og farvannsloven § 3 første ledd bokstav f.

§ 3 Krav om bruk av taubåtassistanse eller fortøyningsassistanse for fartøy som skal anløpe Oslo havn

Oslo Havn KF kan pålegge bruk av taubåt eller fortøyningsassistanse dersom dette er nødvendig av hensyn til trygg ferdsel eller sikker havnevirksomhet.

§ 4 Forbud mot snøtømming i sjø

Det er forbudt å tømme snø i Oslo kommunes sjøområde uten tillatelse fra Oslo Havn KF.

§ 5 Krav om tillatelse til å dykke

Dykking i følgende områder krever tillatelse fra Oslo Havn KF:

Kongen marina (N 59° 54,6' Ø 010° 42,4') til
Skurvegrunnen lysbøye (N 59° 53,97' Ø 010° 42,08') over
Kavringsanden (N 59° 54,21' Ø 010° 43,32') til kaien på
Hovedøyas nordside (N 59° 53,94' Ø 010° 43,84'), fra
Sandtangen lykt (N 59° 53,7' Ø 010° 44,55') til
Bleikøya lykt (N 59° 53,48' Ø 010° 44,59'), fra overrettmerkene på
Bleikøyas syd østlige side (N 59° 53,37' Ø 010° 44,6') til
Sjursøyas sydvestlige punkt (N 59° 53,16' Ø 010° 44,73') og til
Raudskjær (N 59° 52,42' Ø 010° 45,21'), videre til
Ormsund (N 59° 52,8' Ø 010° 45,8')

Dykking for å berge liv eller verdier som ikke kan vente til tillatelse er gitt, kan likevel gjennomføres. I slike tilfeller skal det snarest mulig meldes fra til Oslo Havnevakt om dykkingen.

§ 6 Luftfartøy

Luftfartøy kan bare lande og starte i området syd for breddegrad N 59° 52'. Start og landing i Oslo kommunes sjøområde ellers krever tillatelse fra Oslo Havn KF i hvert enkelt tilfelle.

§ 7 Reaksjonsmidler og straff

Ved overtredelse av forskriftens bestemmelser eller vedtak fattet i medhold av den, gjelder bestemmelsene i havne- og farvannsloven så langt de passer.

Ved vesentlig overtredelse kan Oslo Havn KF ilegge forelegg etter havne- og farvannsloven kapittel 7.

§ 8 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2021.

Høringsversjon

Høringsinstans	Adresse	Postnummer og sted	E-post
Asker kommune	Postboks 353	1372 Asker	post@asker.kommune.no
Bymiljøetaten	Postboks 636 Løren	0507 Oslo	postmottak@bym.oslo.kommune.no
Byrådet	Rådhuset, Rådhusplassen 1	0037 Oslo	postmottak@byr.oslo.kommune.no
Bærum kommune	Postboks 700	1304 Sandvika	post@baerum.kommune.no
Christiania Roklubb	Frognerstranda 2	0250 Oslo	web@christiania-roklub.no
Color Line	Postboks 82	4662 Kristiansand S	kundeservice@colorline.no
Den Norske Turistforening	Postboks 7 Sentrum	0101 Oslo	info@dnt.no
Den Norske Turistforening Oslo og omegn	Youngstorget 1	0181 Oslo	turinfo@dnloslo.no
DFDS	Postboks 365 Sentrum	0102 Oslo	kundeservice@dfds.com
Framtiden i våre hender	Fredensborgveien 24g	0177 Oslo	post@framtiden.no
Frogn kommune	Postboks 10	1440 Drøbak	postmottak@frogn.kommune.no
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Postboks 8111 Dep	0032 Oslo	fmoapostmottak@fylkesmannen.no
Greenpeace	Postboks 6803 St Olavs plass	0130 Oslo	info.no@greenpeace.org
Havnepolitiet			eva.brekke@politiet.no
Helsedirektoratet	Postboks 7000	0130 Oslo	postmottak@helsedir.no
Hovedorganisasjonen Virke	Postboks 2900 Solli	0230 Oslo	info@virke.no
Hovedredningssentralen Sør-Norge	Flyplassveien 190	4050 Sola	post@jrcc-stavanger.no
Indre Oslofjord Fiskelag	Rådhusbrygge 4	0160 Oslo	indreoslofjordfiskerlag@gmail.com
Kongelig norsk seilforening	Huk Aveny 1	0287 Oslo	info@kns.no
KS	Postboks 1378 Vika	0114 Oslo	ks@ks.no
KS Bedrift	Postboks 1378 Vika	0114 Oslo	post@samfunnsbedriftene.no
Kystvakten	Postboks 800	2617 Lillehammer	post@kystvakten.no
Kystverket	Postboks 1502	6025 Ålesund	post@kystverket.no
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485 Trondheim	post@miljodir.no
Miljøstiftelsen Bellona	Postboks 2141 Grunerløkka	0505 Oslo	info@bellona.no
Natur og ungdom	Postboks 4783 Sofienberg	0506 Oslo	info@nu.no
Naturvernforbundet	Mariboesgate 8	0183 Oslo	naturvern@naturvernforbundet.no
Nesodden kommune	Postboks 123	1451 Nesodden	post@nesodden.kommune.no
NHO	Postboks 5250 Majorstuen	0303 Oslo	firmapost@nho.no
Norges Dykkerforbund	Serviceboks 1 Ullevål Stadion	0840 Oslo	dykking@nif.idrett.no
Norges Hytteforbund	Parkveien 51b	0256 Oslo	norges@hytteforbund.no
Norges Idrettsforbund	Serviceboks 1 Ullevål Stadion	0840 Oslo	nif-post@idrettsforbundet.no

Norges Miljøvernforbund	Postboks 593	5806 Bergen	jan.hugo@nmf.no
Norges Røde Kors	Postboks 1 Grønland	0133 Oslo	post@redcross.no
Norges Vannscooterforbund	Hesbyveien 18	3171 Sem	post@vannscooterforbundet.no
Norled AS	Rådhusbrygge 4	0160 Oslo	post@norled.no
Norsk friluftsliv	Nedre Slottsgate 25	0157 Oslo	post@norskfriluftsliv.no
Norsk Sjømannsforbund	Postvoks 2000 Vika	0125 Oslo	firmapost@sjomannsforbundet.no
Norsk Sjøoffiserforbund	Postvoks 2000 Vika	0125 Oslo	oslo@sjooff.no
Norsk Veteranskibsklub	Postboks 1287 Vika	0111 Oslo	nvsk@nvsk.no
Norske studenters roklubb	Huk Aveny 2b	0287 Oslo	styret@roklubben.no
Norway Yacht Charter AS	Postboks 1465 Vika	0116 Oslo	sales@nyc.no
Nærings- og fiskeridepartementet	Postboks 8090 Dep	0030 Oslo	postmottak@nfd.dep.no
Oppegård kommune	Postbokd 510	1411 Kolbotn	postmottak@oppegard.kommune.no
Oslo Brann og redningsetat	Arne Garborgs plass 1	0179 Oslo	postmottak@bre.oslo.kommune.no
Oslo kajakkklubb	Drammensveien 210	0277 Oslo	post@okk.org
Oslo Maritime Kulturvernssenter	Akershusstranda 28	0150 Oslo	omktur@hotmail.com
Oslo Roklubb			post@oslo-roklubb.no
Oslo Rokrefts	c/o Christiania Roklubb Frognerstranda 2	0250 Oslo	oslo.rokrets@gmail.com
Oslo seilforening	Postboks 686 Skøyen	0214 Oslo	post@osloseilforening.no
Oslo Yrkesbåteiers forening			dag@aoslo.no
Oslofergene AS	0150, Lindøya		post@oslo-fergene.no
Oslofjorden Friluftsråd	Vaterlandsveien 23	3470 Slemmestad	oslofjf@online.no
Plan- og bygningsetaten	Postboks 364, Sentrum	0102 Oslo	postmottak@pbe.oslo.kommune.no
Redningsselskapet	Postboks 500	1323 Høvik	post@rs.no
Ruter	Postboks 1030 Sentrum	0104 Oslo	post@ruter.no
Samferdselsdepartementet	Postboks 8010 Dep	0030 Oslo	postmottak@sd.dep.no
Sjøfartsdirektoratet	Postboks 2222	5509 Haugesund	post@sdir.no
Ski kommune	Postboks 3010	1401 Ski	postmottak@ski.kommune.no
Stiftelsen Christian Radich	Postboks 666 Sentrum	0106 Oslo	postmaster@radich.no
Trollcruise AS	Akershusstranda 33	0150 Oslo	booking@trollcruise.no
Vannscooter Norge			post@vannscooternorge.no
Vestby kommune	Postboks 144	1540 Vestby	servicekontoret@vestby.kommune.no
WWF Norge	Postboks 6784 St Olavs plass	0130 Oslo	post@wwf.no

OSLO HAVN KF
Akershusstranda 19
0150 OSLO

Svar på høring av ny forskrift om bruk av kommunens sjøområde i Oslo kommune

Sjøfartsdirektoratet er positive til forslaget om at Oslo Havn KF vil ha anledning til å pålegge bruk av taubåt eller fortøyningsassistanse, fra et sjø sikkerhetsperspektiv. Vi har ingen øvrige merknader.

Arild Viddal
Fung. Avdelingsdirektør
Regelverk og internasjonalt arbeid

Ida Vegler
Rådgiver
Regelverk og avtaler

Dette dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Oslo Havn KF
Katrine Brede Didriksen
Postboks 230 Sentrum
0103 OSLO

Deres ref.:
2015/347

Vår ref. (saksnr.):
20/5132 - 2

Saksbeh.:
Joachim Klaveness Jensen, 48503099

Dato:
10.09.2020

Svar på høring av ny forskrift om bruk av kommunens sjøområde i Oslo kommune

Det vises til deres brev, datert 03.07.2020, vedrørende ovennevnte høring.

Videreføring av dagens ordning vedrørende øvelsesdykking for våre mannskaper er viktig. I dag ringer vi Oslo Havn hver gang vi skal øvelsesdykke.

På skarpe oppdrag varsles HRS Sola, som varsler Horten VTS, som igjen varsler Oslo Havn. Dette fordi HRS Sola er å betrakte som nasjonalt styringsledd, og Horten VTS som et regionalt styringsledd. Oslo Havn er her en lokal part.

Med vennlig hilsen

Joachim Klaveness Jensen
beredskapsrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Mottakere:
Oslo Havn KF

Postboks 230 Sentrum

0103

OSLO

Til

Oslo Havn KF, postmottak@oslohavn.no

Oslo, 28.09.2020

KOMMENTARER TIL NY FORSKRIFT OM BRUK AV KOMMUNENS SJØOMRÅDER I OSLO KOMMUNE, SJØKART NR. 452

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus har følgende kommentarer til Oslo Havns forslag til ny forskrift om bruk av sjøområdene i Oslo kommune. Våre kommentarer er på noen miljøaspekter.

§ 4 Forbud mot snøtømming i sjø

Vi mener at dette er best ivaretatt av Oslo kommune.

Øvrige kommentarer

Vi mangler flere sider av Oslo Havns forslag til bruk av kommunens sjøområder. Begrenset cruisetrafikk er således et tiltak Oslo Havn kunne fremme. Elektrifiseringen av ferger i Osloområdet, samt installasjoner av landstrøm til alle fartøy er etter vår mening et berettiget miljøtiltak for å inngå i forskriftene. Vi mener også at Oslo Havn bør arbeide for restaurering av havneområdets miljøtilstand f.eks. ved forbedringer av marint liv ved kaianlegg og sjøbunn. Dette burde være et tydelig innslag av Oslo Havns miljøansvar for fjorden.

Med vennlig hilsen

NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS (NOA)

Jan Magnusson (sign.),
NOAs fjordgruppe

Pernille Hansen (sign.),
leder Naturvernforbundet i Oslo øst

KYSTVERKET

Sørøst

OSLO HAVN KF
Postboks 230 Sentrum
0103 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:
2018/2355-4

Arkiv nr.:

Saksbehandler:
Tanya Boye Worsley

Dato:
25.09.2020

Uttalelse til høring av ny forskrift om bruk av kommunens sjøområde i Oslo kommune

Vi viser til høring fra Oslo Havn KF datert 3. juli 2020 som gjelder ny forskrift om bruk av kommunens sjøområde i Oslo kommune.

Ny havne- og farvannslov trådte i kraft 1. januar 2020. Kommunen har hjemmel i havne- og farvannsloven § 9 til å regulere bruk av eget sjøområde av hensyn til sikker ferdsel.

Vi vil i det følgende gi våre kommentarer til forslag til ny forskrift om bruk av kommunens sjøområde i Oslo kommune.

§ 1 angir formålet med forskriften. Vi vil påpeke at havne- og farvannsloven § 9 gir hjemmel til å regulere bruk av kommunens sjøområde, og at dette er av *hensyn til sikker ferdsel i kommunens sjøområde*. Det er ikke hjemmel i havne- og farvannsloven § 9 til å regulere forhold knyttet til havnevirksomhet.

§ 3 omhandler bruk av taubåtassistanse eller fortøyningsassistanse for fartøy ved anløp til og avgang fra havn. Slik bestemmelsen er formulert må Oslo Havn KF fatte et enkeltvedtak dersom det er aktuelt å pålegge bruk av taubåt mv. Et pålegg om bruk av taubåtassistanse mv. skal være av hensyn til sikker ferdsel i kommunens sjøområde, og ikke av hensyn til havnevirksomhet.

§ 4 omhandler snøtømming i sjø. Slik bestemmelsen er formulert innføres det et krav om søknadsbehandling ved snøtømming i sjø. Vi er i tvil om kommunen har anledning til å fastsette en slik bestemmelse. En mulighet kan være å forby snøtømming (i fastsatte områder), og gjennom en egen paragraf i forskriften åpne for at det kan gis unntak/dispensasjon fra bestemmelsene i forskriften.

§ 5 omhandler dykking. Slik bestemmelsen er formulert innføres det et krav om søknadsbehandling for dykking i fastsatte områder. Som nevnt over er vi i tvil om kommunen har anledning til å fastsette en slik bestemmelse. En mulighet kan være å forby dykking i områdene som er beskrevet, og gjennom en egen paragraf i forskriften åpne for at det kan gis unntak/dispensasjon fra bestemmelsene i forskriften.

§ 6 omhandler hvor sjøfly kan starte og lande. Slik bestemmelsen er formulert krever start og landing av sjøfly tillatelse fra Oslo Havn KF i deler av kommunens sjøområde. Som nevnt over, vi er i tvil om kommunen har anledning til å fastsette en slik bestemmelse. Se våre innspill til § 4 og § 5.

Regionkontor Sørøst

Sentral postadresse: Kystverket
Postboks 1502
6025 ÅLESUND

Telefon: +47 07847

Internett: www.kystverket.no
E-post: post@kystverket.no

For besøksadresse se www.kystverket.no

Bankgiro: 7694 05 06766

Org.nr.: NO 874 783 242

Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson

§ 7 omhandler reaksjoner og straff. Dersom overtredelse av forskriften skal kunne straffes med overtredelsesgebyr må dette fremgå av forskriften.

Ta gjerne kontakt med saksbehandler dersom dere har spørsmål.

Med hilsen

Thor Messel
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Tanya Boye Worsley
seniorrådgiver

Oslo Havn KF
Pb 230 Sentrum
0103 OSLO

Dato: 01.10.2020

Deres ref.: 2015/347

Vår ref.: 20/16964-3

Saksbeh.: Truls Korsæth
Org. enhet: Skogsplan og forvaltning

Arkivkode: 100

UTTALELSE VEDR. NY FORSKRIFT OM BRUK AV KOMMUNENS SJØOMRÅDE I OSLO KOMMUNE

Vi viser til brev fra Oslo Havn KF datert 3. juli 2020 der Bymiljøetaten (BYM) blir bedt om å kommentere utkast til ny forskrift om bruk av kommunens sjøområde i Oslo kommune, Oslo, sjøkart nr. 452.

Vi registrerer at det kan synes som om at en del punkter i tidligere forskrifter har utgått, bl.a.:

Tidligere § 9- Regulering av bruk av fritidsfartøy (utgått?)

Tidligere har f.eks. bruk av SUP i indre havn vært forbudt, men usikker på om praksisen var forankret i forskrift, eks. § 9. Sonene det har vært forbudt mot bruk av SUP el. har vært store (hele indre havn) og innebar en unødig innskrenkning av allemannsretten. Nå ser det kanskje ikke ut til at regulering av bruk av fritidsfartøy inngår i forskriftene lenger? Hvor finner vi formaliseringen av Oslo Havns praksis på området? Vi bør nesten vite det før en tar stilling til om vi mener det bør forankres i forskrift. Ferdselsbegrensninger skal vel i utgangspunktet forankres i kommunal forskrift.

Tidligere § 10 om regulering av bading nært nyttetraffikk og rutegående fartøy (utgått?)

Teksten var tidligere lite konkret, og kunne i verste fall bidra til at et uforholdsmessig store områder blir ulovlig å bade i (alltid- til alle døgnet tider, noe som kan være en litt unødig innskrenkning av allemannsrettene). Viser til den diskusjonen det har vært rundt praksisen på Tjuvholmen og i Bjørvika til eks. bading fra kaia. Se kommentar på punkt 2- hva er praksis- og innebærer det ferdelsbegrensninger så bør det vel forankres i forskrift? Behov for rundskriv bør i så fall vurderes, og eller tekst bør være mer konkret og enklere å tolke for myndighetsutøver og friluftsutøver.

Medfører fjerning av paragrafer fra tidligere forskrifter om bading og fritidsfartøy at kommunen evt. bør ta initiativ til å forankre evt. ferdelsbegrensninger til sjøs på en annen måte (ref. passus i frilufsloven om krav til kommunale forskrifter)? I det utsendte forslaget til nye forskrifter merker vi oss følgende:

Bymiljøetaten

Postadresse:
Postboks 636, Løren
0507 Oslo

Besøksadresse:
Karvesvingen 3
0579 OSLO

Telefon: 23 48 20 30 Org.nr: NO 996 922 766
Bankgiro: 1315.01.03376

E-post: postmottak@bym.oslo.kommune.no
Internett: www.oslo.kommune.no

§ 5 – krav om tillatelse til å dykke.

- Det er ikke oversendt noe kart, men på nettsidene fremgår denne stiplede linjen. <https://www.oslohavn.no/globalassets/oslo-havn/dokumenter/kart-ogillustrasjoner/20190711-oslo-havn-kart-med-farts--og-ordensregler.pdf>. Koordinatene ser ut til å være like i nåværende og foreslått versjon. Stiplet linje bør vel ta innover seg at det nå er tilrettelagt badeplass og naturlig å starte både bading og dykking der? Viser også til de områder hvor kommunen har fått godkjent utleggelse av badebøyer (ref. brev fra Kystverket datert 13. mai 2020).
- Hvordan vil kravet om tillatelse faktisk fungere i praksis? Et forbud er sikkert nødvendig, men dersom man ønsker at forskriftene skal etterleves i praksis bør man kanskje ha flere dykkerklubber/foreninger på høringslisten?

Vi skulle gjerne ha sett at forskriftene inneholdt noe om oppankring av båter over tid uten tillatelse. Vi opplever oftere at eiere av gamle båter hensetter disse ved å la de ligge i strandkanten til hinder og sjenanse eller at de man lar de ligge ute i fjorden på et anker (svai). Dagens regelverket er komplisert og det er svært tidkrevende og kostbart å få fjernet disse båtene.

Med vennlig hilsen

Trond Enkerud
Seksjonsleder, Skog- og landskap
Godkjent elektronisk

Truls Korsæth

Revidert forskrift etter høring

Forskrift om bruk av kommunens sjøområde i Oslo kommune, Oslo, sjøkart nr. 452

Hjemmel: Fastsatt av Oslo Havnestyre XX med hjemmel i vedtekter for Oslo Havn KF § 9 fastsatt av Oslo bystyre 8. mai 2012 og lov 21. juni 2019 nr. 70 (havne- og farvannsloven) § 9

§ 1. Formål

Forskriften gir regler om bruk av havner og farvann for å ivareta hensynet til sikker ferdsel i kommunens sjøområde.

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder i kommunens sjøområde i Oslo kommune, jfr. havne- og farvannsloven § 3 første ledd bokstav f.

§ 3 Krav om bruk av taubåtassistanse eller fortøyningsassistanse for fartøy som skal anløpe Oslo havn

Oslo Havn KF kan pålegge bruk av taubåt eller fortøyningsassistanse dersom dette er nødvendig av hensyn til trygg ferdsel eller sikker havnevirksomhet.

§ 4 Forbud mot snøtømming i sjø

Det er forbudt å tømme snø i Oslo kommunes sjøområde uten tillatelse fra Oslo Havn KF.

§ 5 Krav om tillatelse til å dykke

Dykking i følgende områder krever tillatelse fra Oslo Havn KF:

Kongen marina (N 59° 54,6' Ø 010° 42,4') til
Skurvegrunnen lysbøye (N 59° 53,97' Ø 010° 42,08') over
Kavringsanden (N 59° 54,21' Ø 010° 43,32') til kaien på
Hovedøyas nordside (N 59° 53,94' Ø 010° 43,84'), fra
Sandtangen lykt (N 59° 53,7' Ø 010° 44,55') til
Bleikøya lykt (N 59° 53,48' Ø 010° 44,59'), fra overrettmerkene på
Bleikøyas syd østlige side (N 59° 53,37' Ø 010° 44,6') til
Sjursøyas sydvestlige punkt (N 59° 53,16' Ø 010° 44,73') og til
Raudskjær (N 59° 52,42' Ø 010° 45,21'), videre til
Ormsund (N 59° 52,8' Ø 010° 45,8')

Dykking for å berge liv eller verdier som ikke kan vente til tillatelse er gitt, kan likevel gjennomføres. I slike tilfeller skal det snarest mulig meldes fra til Oslo Havnevakt om dykkingen.

§ 6 Luftfartøy

Luftfartøy kan bare lande og starte i området syd for breddegrad N 59° 52'. Start og landing i Oslo kommunes sjøområde ellers krever tillatelse fra Oslo Havn KF i hvert enkelt tilfelle.

§ 7 Reaksjonsmidler og straff

Ved overtredelse av forskriftens bestemmelser eller vedtak fattet i medhold av den, gjelder bestemmelsene i havne- og farvannsloven så langt de passer.

Ved vesentlig overtredelse kan Oslo Havn KF ilegge forelegg etter havne- og farvannsloven kapittel 7.

§ 8 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2021.

Revidert forskrift etter høring

Fylkesmannen i Oslo og Viken

Vår dato:

25.09.2020

Vår ref:

2020/24061

Deres dato:

03.07.2020

Deres ref:

Oslo Havn KF

Saksbehandler, innvalgstelefon

Aase Richter, 69247117

Att. Katrine Brede Didriksen

Uttalelse til høring av ny forskrift om bruk av sjøområdene i Oslo kommune

Vi viser til brev fra Oslo Havn 03.07.2020 der ny forskrift om bruk av sjøområder i Oslo kommune sendes på høring.

Bakgrunnen for den nye forskriften er bl.a at eksisterende forskrift om orden i og bruk av farvannet som kommunen har gitt oppheves 01.01.2021 som følge av endringer i havne- og farvannsloven.

Forslaget til ny forskrift er så langt det har latt seg gjøre en videreføring av dagens forskrift: Krav om bruk av taubåtassistanse eller fortøyningsassistanse for fartøy som skal anløpe Oslo Havn. Bestemmelsen videreføres.

Forbud mot snøtømming i sjø uten tillatelse fra kommunen. Her foreslås det å presisere at tillatelse skal gis av Oslo Havn KF.

Krav om tillatelse til dykking innenfor et område beskrevet med koordinater. Bestemmelsen videreføres.

Krav om tillatelse til å lande og starte med luftfartøy innenfor et fastsatt område videreføres. Det foreslås å benytte havne- og farvannslovens bestemmelser for overtredelser av forskriften.

Dagens bestemmelse om forbud mot å bade i umiddelbar nærhet til rutegående ferger og annen nyttetraffikk utgår da Oslo Havn mener dette kan ivaretas på andre måter.

Fylkesmannen har ingen innvendinger til forslaget men vil påpeke at deponering av snø i sjøen også skal vurderes etter forurensningsloven der Fylkesmannen er myndighet.

Med hilsen

Karsten Butenschøn
seksjonsleder
Klima- og miljøvernavdelingen
Dokumentet er elektronisk godkjent

Aase Richter
seniorrådgiver

E-postadresse:
frovpost@fylkesmannen.no
Sikker melding:
www.fylkesmannen.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Grønland 32
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.fylkesmannen.no/ov
Org.nr. 974 761 319

Oslo Havn

Utv.nr.	Utvalg	Møtedato
54/20	Havnestyre	29.10.2020

Saksbehandlende avdeling: Plan og utbygging
Saksbehandler / stilling: Erlend Pehrson /

Dato: 17.01.2020

Saksnummer: 2018/1377
Arkivref: 181/2020

Sak: Gasten Havnepark - sluttrapport

Saken gjelder:

Uteområder nord for Skur 38, Vippetangen er oppgradert til å bli en ny lekeparks og seremoniplass. Prosjektering og planlegging startet i 2017 og bygging ble gjennomført i sommeren/høsten 2019.

Saken behandles i havnestyret iflg.:

Sluttrapporter for investeringsprosjekter over kr. 5 mill. skal behandles av havnestyret.

Økonomiske konsekvenser for Oslo Havn KF:

Se vedlegg

Budsjettmessige forhold:

Se vedlegg

Havnedirektørens vurderinger:

Gasten Havnepark er et meget godt eksempel på sambruk mellom havnas behov og byens behov. Parken inneholder både lekeapparater og benker for gående langs havnepromenaden, i tillegg til at det er rom for å drive nødvendig havnevirksomhet langs kaikanten. Statuen Orlogsgast har fått en mer prominent plassering i parken slik at områder i enda bedre grad fungerer som en representasjonsplass ved flåtebesøk. Det er i tillegg etablert et offentlig toalett i parken.

Havnedirektørens forslag til vedtak:

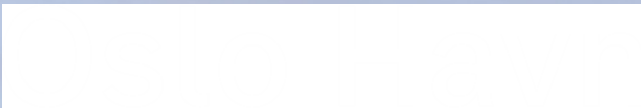
Sluttrapporten godkjennes.

Ingvar M. Mathisen
havnedirektør

Åsa Nes
eiendomsdirektør

Vedlegg

1 2020.09.14 - Sluttrapport_Gasten

Gasten Havnepark

4: Sluttrapport

Prosjekteier: Espen Dag Rydland

Prosjektleder: Erlend Pehrson

Prosjektnummer i økonomisystemet: 8 13 006 13/20/21

Godkjent av:

Dato:

Fylles ut for at vedtak om avslutning kan foretas (BP5).

Innholdsfortegnelse

1.	Kort oppsummering av prosjektet	2
1.1.	Aktuelle politiske vedtak og styrende dokumenter	2
1.2.	Prosjektets art og omfang	2
1.3.	Prosjektets gjennomføring/anskaffelser/entrepriser	2
2.	Resultater.....	3
2.1.	Kvalitet.....	3
2.2.	Miljø.....	3
2.3.	Økonomi	3
2.4.	Tid/Fremdrift	4
3.	Evaluerings	4
3.1.	Suksessfaktorer.....	4
3.2.	Usikkerhet	5
3.3.	Viktige læringspunkter.....	5

1. KORT OPPSUMMERING AV PROSJEKTET

1.1. Aktuelle politiske vedtak og styrende dokumenter

Oslo Havn KF har gjennom fjordbyplanen forpliktet seg til å oppgradere tidligere havneområder innenfor Fjordbyplanens område til attraktive områder for byens befolkning. I fjordbyplanen står det videre at det skal etableres en 9 km lang sammenhengende og offentlig tilgjengelig havnepromenade. Som en etterfølgelse av dette avsatte Havnestyret i ST 64/12, kr 27 MNOK til oppgradering av Akershusstranda.

Prinsipp- og strategiplanen ble vedtatt i Oslo Bystyre 01.februar 2017 (Byrådsak 138 av 23.06.2016).

Det er tidligere (ST 45/18, 07.06.2018) levert sluttrapport for delområde 1 – Nordre Akershuskai.

1.2. Prosjektets art og omfang

Prosjektet gikk i hovedsak ut på å lage et sted for opphold og rekreasjon på Vipphetangen beliggende ved Skur 38. Området på nordsiden av Oslo Havns hovedkontor bestod tidligere av et asfaltert område med noen få trær, en hekk og det fungerte som område for bilparkering. Inne på området stod Minnesmerke Orlogsgasten, som hedrer fallende norske sjøfolk.

I 2018 ble krysset Kongens Gate – Akershusstranda ombygget i regi av Bymiljøetaten, noe som både bedret oversikten og sikkerheten i krysset.

HAV besluttet samtidig som byggingen foregikk å oppgradere området mot sjøen (heretter kalt Gasten Havnepark), for å øke attraktiviteten til området.

Området er på totalt ca. 2500 kvm.

1.3. Prosjektets gjennomføring/anskaffelser/entrepriser

Oslo Havn KF er grunneier og har stått for prosjektledelsen.

- **Prosjektering:** Bjørbekk & Lindheim Landskapsarkitekter AS

Det ble besluttet å gjøre avrop på gjeldende rammeavtale for arkitekttjenester. Det er Bjørbekk & Lindheim som har stått for all prosjektering av parken. Det ble også gjort avrop på gjeldende rammeavtale på ingeniørtjenester. Sweco har stått som prosjekterende ingeniør på VA. Belysningen er prosjektert av ÅF Lighting.

- **Entreprenør:** 08HAV19 – Gasten Havnepark

Dette var en anskaffelse for å skaffe entreprenør til å utføre arbeidet med parken. Anskaffelsen ble gjennomført som en åpen tilbudskonkurranse og kontrakt ble skrevet med Mesta AS. Kontrakt standard i denne anskaffelsen var NS8405.

2. RESULTATER

2.1. Kvalitet

Parken er bygget med høy grad av kvalitet. Det ble valgt å dele parken konseptuelt inn i to deler. Delen nærmest Skur 38 ble bygget med lekeapparater i form av en lekende skulptur og en balanseballer, samt benker og et offentlig toalett. Den andre delen av parken ble bygget med fokus på å lage en høytidelig seremoniplass hvor monumentet Orlogsgasten ble plassert. Det ble jobbet med Plan- og bygningsetaten for å få tillatelse

til å sette ISPS gjerdene bak selve Orlogsgasten statuen, slik at seremoniplassen ble liggende med fritt utsyn mot sjøen.

2.2. Miljø

Det ble i prosjektet fokusert på gjenbruk. Eks. storgatestein ble tatt opp og benyttet igjen. I selve entreprisen ble det stilt krav om bruk av biodiesel.

2.3. Økonomi

Prosjektet 8 13 006 00 ble opprettet i forbindelse med budsjettbehandlingen i 2011. Tanken var da å oppgradere hele Akershusstranda etappevis fra Rådhusplssen til og med Skur 38. Denne sluttrapporten omhandler deletappe 2. Det er tidligere skrevet sluttrapport for deletappe 1 – Nordre Akershuskai (ST 45/18).

Opprinnelig ble det avsatt totalt 27 mill til hele prosjektet. Kostnadsrammen er senere revidert til 33 mill (budsjettvedtak 2018). Det er opprettet flere underprosjektnummer for de ulike entreprisene. Per 11.11.2020 er det påløpet totalt kr 28,8 mill av kostnadsrammen.

Kostnadsrammer til prosjektet				
Dokument/vedtak	Saks/dokumentnummer	Dato	Sum	Kommentar
ST 30/11	Økonomiplan for Oslo Havn	19.05. 2011	27 mill	Opprinnelig kostnadsramme
	Justering av investeringsbudsjettet		33 mill	Revidering av kostnadsramme

Denne sluttrapporten viser regnskapet for delprosjektene 813 006 13/20 og 21 som alle omhandler prosjektering og bygging av Gasten Parken.

Sluttregnskap for prosjektet			
Prosjektnr	Aktivitet	Beskrivelse	Kostnad
8 13 006 13	Planlegging og prosjektering	Alle kostnader knyttet til prosjektering og planlegging av parken	904 655,-
8 13 006 20	Gjennomføring	Alle kostnader knyttet til gjennomføring av byggearbeidene	5 349 593,-

8 13 006 21	Diverse utgifter	Diverse utgifter (byggesaksgebyr, åpningsarrangement, prosjekthotell mv)	687 776,-
Sum			6 942 024,-
Bidrag fra BYM til etablering av toalett			-1 000 000,-
Totalt			5 942 024,-

2.4. Tid/Fremdrift

Prosjektet startet opp i januar 2018 med avrop på bistand fra Bjørbekk & Lindheim AS. Gjennom våren og sommeren 2018 ble det utført et skisseprosjekt som ble godkjent av Oslo Havn. Prosjektet fikk rammetillatelse i september 2018. Gjennom høsten og vinteren 2018/2019 ble det diskutert i flere runder med PBE om nøyaktig løsning for plassering av ISPS gjerdene, og etter flere rundet ble til slutt et kompromiss fattet, hvor deler av parken ble liggende innenfor ISPS sonen.

Våren 2019 ble det satt i gang en anskaffelse for å skaffe entreprenør og arbeidene ble satt i gang rett før sommerferien. Åpning av parken fant sted 19. september 2019, og det ble gjennom høsten foretatt noen mindre utbedringer og garantiarbeider. I januar 2020 ble ISPS-gjerdene montert på plassen etter en mindre utsettelse pga. lang produksjonstid.

3. EVALUERING

3.1. Suksessfaktorer

Det har vært et godt samarbeid med Trafikkavdelingen for å avklare utforming og størrelse på ISPS området. Vippetanga kai benyttes som kai for både cruiseskip og andre fartøyer med behov for ISPS-sikringssone og det har av den grunn vært viktig å finne gode løsninger for dette. Det ble valgt å benytte foldegjerdene som i større grad kan åpnes opp når det ikke ligger fartøyer til kai, noe som er med å gi et godt samspill mellom havnedriften og byens behov for nærhet og tilgjengelighet til sjøfronten. Videre har det vært en stor suksess å få plassert et offentlig toalett i parken, ettersom det er mange fiskere og besøkende i området. BYM var med på å finansiere dette.

3.2. Usikkerhet

Ikke relevant

3.3. Viktige læringspunkter

Prosjektet forløp relativt enkelt uten store overraskelser. Samarbeidet med entreprenøren var godt uten store krav om endringer eller tvister. Prosjektet var relativt enkelt, uten store og kompliserte arbeider.

Toalettet ble ved en glipp etablert uten at formell tillatelse forelå fra VAV, men dette er rettet opp i etterkant. Prosjektet har fått gode skussmål i ettertid, for enkelt og tydelig design og det er mange brukere i parken.

Oslo Havn

Utv.nr.	Utvalg	Møtedato
55/20	Havnestyre	29.10.2020

Saksbehandlende avdeling:
Saksbehandler / stilling:

Havnedirektør
Ole Thomas Berge / juridisk sjef

Dato: 20.10.2020

Saksnummer: 2014/261
Arkivref: 4079/2020

Sak: Filipstad - status

Saken gjelder:

Under havnestyremøtet i september 2020 ble det påpekt at styret er opptatt av fremdrift i utvikling av Filipstad og administrasjonen ble bedt om å tilrettelegge for videre arbeid med saken.

I tråd med styrets vedtak har vi skrevet brev til Byrådsavdeling for byutvikling og bedt om at det innkalles til et snarlig møte for å drøfte hvordan forhandlinger om overordnet utbyggingsavtale bør legges opp, hvilke temaer som bør omtales i en slik avtale, fremdrift og om det kan være mulig å organisere utvikling av Filipstad slik at det kan påregnes rask fremdrift for realisering av Hans Jægers Kvartal. Det er foreløpig ikke innkalt til noe møte, men vi har vært i kontakt på telefon med byrådsavdelingen og forstått det slik at det vil bli arrangert et møte litt ut i tid.

I brevet påpekte vi også at vi er innstilt på å prioritere arbeidet med utvikling av Filipstad. Iht. til prinsippavtalen er begge parter forpliktet til å bidra til en raskest mulig fremdrift av Hans Jægers Kvartal.

Det er naturlig at arbeidet med detaljregulering av Hans Jægers Kvartal og utbyggingsavtaleforhandlingene skjer parallelt. I og med at Hav Eiendom skal ha ansvar for utvikling av Filipstad, bør selskapet legge opp arbeidet med detaljreguleringen. Foreløpig kan ikke Hav Eiendom begynne på denne oppgaven da selskapets aktiviteter er begrenset til Bjørvika jf. selskapets vedtekter. Vi har søkt NOE om tillatelse til å foreta en vedtektsendring, men NOE har foreløpig ikke behandlet denne. Søknaden ble sendt 04.05.2020 og blir fulgt opp av administrasjonen.

Saken behandles i havnestyret iflg.:

Styret er opptatt av fremdrift i utvikling av Filipstad.

Økonomiske konsekvenser for Oslo Havn KF:

Det er av stor betydning at utviklingen av Filipstad fortsetter slik at utbyggingsprosjekter kan

igangsettes innen rimelig tid. Oslo Havn er avhengig av inntekter fra utvikling av Filipstad for å kunne finansiere fremtidige investeringsprosjekter.

Budsjettmessige forhold:

-

Havnedirektørens vurderinger:

Havnedirektøren er opptatt av fremdrift i utvikling av Filipstad, men har forstått det slik at det særlig er 2 begrensninger som kan være til hinder for dette. Den ene begrensningen er reguleringsplanens rekkefølgekrav om finansiering av E18-lokket før det kan gis igangsettelsestillatelse for utbygging. Videre kan det være problematisk å igangsette utbyggingsavtaleforhandlinger før fergeterminalutredningen er ferdig.

Disse hindringene kan imidlertid ikke stanse arbeidet med Filipstadutviklingen og havnedirektøren mener derfor at partene sammen bør drøfte hvilket mulighetsrom som eksisterer. Filipstad er stort og det viktigste bør være å finne frem til en løsning slik at Hans Jægers Kvartal kan realiseres. Dette utbyggingsområdet kan realiseres uavhengig av E18-lokket og Hjortnesterterminalen, og havnedirektøren imøteser en snarlig dialog med Byrådsavdeling for byutvikling om dette.

Havnedirektøren mener for øvrig det er bekymringsfullt at fergeutredningen ennå ikke er igangsatt da mange andre store prosesser er avhengig av denne.

Havnedirektørens forslag til vedtak:

Havnestyret tar saken til orientering.

Ingvar M. Mathisen
Havnedirektør

Ole Thomas Berge
Juridisk sjef

Eventuelt